



ISSN 1392-1568

Rengia  
Lietuvos Respublikos  
Seimo  
Spaudos tarnyba

# KS Seimo Kronika

**Parlamento  
delegacijos  
vizitas Italijoje**

**Lietuvos  
Respublikos  
Seimo  
disponuojamų  
automobilių  
naudojimo  
taisyklės**

Savaitinis žurnalas Nr.12 (79)

1998 m. balandžio 27 d.

## Čekijos užsienio reikalų ministras su Lietuvos parlamento pozicija ir opozicija aptarė narystės NATO raidą ir perspektyvas



*“Santykius su Čekijos Respublika vertiname kaip su valstybe, kuri netrukus taps NATO, kiek vėliau - Europos Sąjungos nare, bet antruoju atveju dar bandysime palenktyniauti”, - Čekijos užsienio reikalų ministrui Jaroslavui Šedivy pasakė LR Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius, balandžio 21 d. priėmęs svečią parlamente.*

Susitikime su Čekijos pareigūnu dalyvavo Seimo pozicijos ir opozicijos nariai: Feliksas Palubinskas, Zigmuntas Mackievičius, Audronius Ažubalis, Vladimiras Jarmolenka, Gediminas Kirkilas, Roma Dovydenienė. **Ministras Jaroslavas Šedivy atkreipė dėmesio į tai, kad galys tiesiogiai prie vieno sta-**

**lo bendrauti su skirtingų frakcijų nariais.**

**Čekijos parlamente opozicija stipriai kritikuoja būsimąją šios šalies narystę NATO**, tad J.Šedivy priminė, jog sutarties dėl priėmimo į Šiaurės Atlanto organizaciją ratifikavimo procesas Čekijoje sudėtingesnis nei Lenkijoje ir Vengrijoje, ir

jis vyksta tuo pat metu kaip ir šešiolikoje NATO valstybių.

LR Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas pabrėžė, jog **užsienio politikos srityje pozicijos ir opozicijos pažiūros sutampa**, ir Lietuvos parlamente debatai dėl narystės tarptautinėje Vakarų organizacijoje nebūtų tokie audringi kaip Čekijoje.

**J.Šedivy supažindino A.Kubilių ir kitus Seimo narius su jo atstovaujamos Vidurio Europos valstybės pasirengimu tapti NATO bei ES nare.** Jis atkreipė dėmesį, jog ČR Vyriausybėje yra sukurti komitetai dėl narystės NATO ir Europos Sąjungoje, kuriems vadovauja premjeras, bet pagrindinis koordinacinis darbas sutelktas Užsienio reikalų ministerijos atitinkamame departamente.

Tapti Europos Sąjungos nare Čekija tikisi apie 2004 metus - “taigi, esame santūresni negu mūsų kaimynai lenkai, kurie numatę 2002 metus”, - pabrėžė Jaroslavas Šedivy.

Čekija, tapusi NATO nare, numatanti kasmet mokėti 0,9 proc. viso NATO biudžeto dalies mokesčių šiai organizacijai - tai sudarytų apie 20 mln. JAV dolerių. Artimiausi tikslai - suderinti Čekijos Respub-

likos kariuomenės parengtį su NATO šalimis.

Feliksas Palubinskas Čekijos delegacijai patvirtino, jog Lietuvos parlamento delegacija, viešėjusi prieš 3 savaites JAV Kongrese, reiškusi pageidavimą, kad Kongresas kuo sparčiau ratifikuotų sutartį dėl Čekijos, taip pat Lenkijos ir Vengrijos priėmimo į NATO.

Andrius Kubilius apie tą vizitą savo ruožtu prisipažino, jog lietuviai buvo sunerimę dėl kai kurių pataisų, JAV Kongreso rengiamų ratifikavimo įstatyme, kuriomis siūloma kitą plėtos etapą atidėti trejiems metams.

Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas paprašė Čekijos paramos Lietuvai tapti Pasaulio prekybos organizacijos nare, nes pastaruoju metu būsimoms narėms keliami dides-

ni reikalavimai negu šalims, kurios priklauso šiam susivienijimui.

Taip pat Andrius Kubilius pakvietė Jaroslavą Šedivį paremti tarptautiniuose forumuose Latvijos Respubliką, kuri pastaruoju metu turi rūpesčių dėl santykių su Rusija.

Šalys pripažino, kad ir šis susitikimas rodo pastaruoju metu suaktyvėjusius Lietuvos ir Čekijos politikų santykius. **A.V.**

## **P**lenariniai posėdžiai

**1998 m. balandžio 21 d.  
(antradienis)**

### **RYTINIS POSĖDIS**

Seimas *pritarė po svarstymo* Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. P-1138(2), kurį pristatė Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Kęstutis Skrebys.

Projekte yra du alternatyvūs pirmojo straipsnio variantai. Viename siūloma panaikinti Statybos ir urbanistikos bei Ryšių ir informatikos ministerijas, kitame - panaikinti Statybos ir urbanistikos, Ryšių ir informatikos bei Europos reikalų ministerijas. Opozicijai paprašius pakomentuoti, kaip atsirado šios dvi alternatyvos ir už kokį variantą pasisako Vyriausybė, pranešėjas atsakė, kad šiandien svarstomas projektas - tai patikslintas anksčiau teikto projekto variantas, kurį priimdamas Seimas turės spręsti, likviduoti Europos reikalų ministeriją, ar ne.

**Diskusijoje** kalbėję Seimo nariai Europos reikalų ministerijos problemą traktavo skirtingai. Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas **Andrius Kubilius**, kalbėjęs Tėvynės sąjungos - Lietuvos konservatorių frakcijos vardu, teigė, kad nėra girdėjęs pakankamai svarių argumentų, įtikinančių, jog mi-

nisteriją likviduoti tikslinga. A. Kubilius sakė nemanaš, kad Užsienio reikalų ministerija galėtų atlikti visus Europos reikalų ministerijos darbus, nes Europos reikalų ministerija Lietuvos integracijos į Europos Sąjungą kelyje daug dirba tose srityse, kurios tradiciškai nėra Užsienio reikalų ministerijos kuruojamos sritys - tai "taip vadinamų bendrosios rinkos reikalavimų, pritaikymas Lietuvoje, šių reikalavimų įgyvendinimas kiekvienoje žinyboje, kiekvienoje institucijoje. Tai darbai, kurie labai tolimi nuo užsienio politikos, nes tai - sanitarijos, standartų, konkurencijos, laisvų prekių judėjimo taisyklių pritaikymas mūsų ūkyje. Kad šie darbai būtų sėkmingai atliekami, juos reikia koordinuoti. Reikia spausti atskiras žinybas, kad jos tuos darbus greičiau atliktų. (...) Akivaizdu yra tai, kad Europos integracijos kelyje ne mažiau, kaip 90% darbų bus mūsų vidaus politikos darbai ir tik 10% užsienio politikos". Kiti kalbėtojai - Seimo narys **Vytenis Andriukaitis** (kalbėjęs Socialdemokratų frakcijos vardu), Seimo narys **Česlovas Juršėnas** (LDDP frakcijos vardu), Seimo narė **Irena Šiaulienė** - pasisakė prieš Europos reikalų ministerijos reikalingumą ir teigė, kad šios ministerijos funkcijas galėtų vykdyti kitos institucijos

(pvz., atitinkamas departamentas prie Vyriausybės).

Pasibaigus diskusijai, LDDP frakcijos narys **Petras Papovas** pateikė alternatyvų **Dalies ministerijų reorganizavimo bei ministerijų sąrašo įstatymo projektą Nr. P-1138(A2)**, kurio pagrindinės idėjos, pasak P. Papovo, - 1) nesieti ministerijų steigimo su Vyriausybės įstatymu ir 2) ministerijas reorganizuoti, bet ne likviduoti. Projekte siūloma reorganizuoti Ryšių ir informatikos ministeriją prijungiant ją prie Susisiekimo ministerijos, Statybos ir urbanistikos ministeriją - prie Aplinkos apsaugos ministerijos, Europos reikalų ministeriją - prie Užsienio reikalų ministerijos. Projekte taip pat pateikiamas 14 ministerijų sąrašas. Seimo nariai nutarė **atidėti projekto Nr.P-1138(A2) pateikimo procedūrą ir pavesti iniciatoriui patobulinti projektą.**

**Toliau vyko Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimo procedūra (projekto Nr. P-1095 (7\*)). Priimti 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 įstatymo straipsniai.** Priimta nemaža krikščionių demokratų frakcijos teiktų pasiūlymų. Padaryta priėmimo pertrauka. Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo priėmimo procedūra bus tęsiama **ketvirtadienį, t.y. balandžio 23 dieną.**

## Ministrų prisaikdinimas

Posėdyje dalyvavo J.E. Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus.

Prisiekė:

teisingumo ministras  
**Vytautas Pakalniškis,**



krašto apsaugos ministras  
**Česlovas Stankevičius,**



vidaus reikalų ministras **Vidmantas Žiemelis.**

Ministrų priesaiką priėmė laikinai einantis Seimo Pirmininko pareigas Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius.

## VAKARINIS POSĖDIS

### Vyriausybės pusvalandis

**Vidaus reikalų ministro Vidmanto Žiemelio atsakymas į LDDP frakcijos paklausimą.** Kalbėjo paklausimo teikėjas Seimo narys **Česlovas Juršėnas** ir vidaus reikalų ministras **V.Žiemelis.** /Stenograma/

**Č.JURŠĖNAS.** *Kaip tik aš dabar turiu moralinę teisę daugiau pasakyti. Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamasis ministre, mielieji kolegos.*

*Istorija arba kazusas, dėl ko mūsų frakcija kreipėsi su paklausimu į vidaus reikalų ministrą gerbiamąjį V.Žiemelį, manau, Seimo nariams ir visuomenei pakankamai gerai žinomi. Juo labiau kad ne taip seniai viskas vyko. Todėl nemanyčiau, kad man labai reikia pateikti visas detales ir viską smulkiai pasakoti. Tikiuosi, kad gerbiamasis ministras aiškindamasis galės daugiau ir smulkiau pasakyti.*

*Man gi rūpi esminis dalykas. O esminis dalykas yra toks: kas tada įvyko arba galėjo įvykti, t.y. 1997 m. rugsėjo pradžioje tos didžiosios Vilniaus konferencijos, prezidentų konferencijos, išvakarėse?*

*Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai suėmė, susėmė, grupę SKAT vyrų, neva rengusių pasikėsinimą prieš kaimyninės valstybės Prezidentą. SKAT karininkai kategoriškai tai neigė, priešinosi ir aiškino, kad jie niekuo čia dėti. Gana greitai išaiškėjo, kad iš tikrųjų taip ir yra. Bet iki išaiškėjo, tuo metu visuomenėje ir Seime buvo dvi versijos dėl to, kas įvyko ar galėjo įvykti. Viena versija - tai SKAT provokacija prieš kaimyninės šalies Prezidentą, kartu prieš mūsų valstybę. Ir kita versija, jeigu iš tikrųjų visa tai buvo blefas, tiktai išpūstas Vidaus reikalų ministerijos dalykas, vadinasi, VRM provokacija prieš SKAT.*

*Laikui bėgant dalykai pradėjo aiškėti. Kaltinimas SKAT vyrams visiškai subliuško ir galų gale byla buvo nutraukta. Tam tikrus paaiškini-*

mus visuomenei ir Seimui davė Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras. Taigi pirmoji versija visiškai atkrito. Tai, galima sakyti - liko antroji? Aš su klaustuku šitą dalyką sakau.

Vidaus reikalų ministerija ir gerbiamasis ministras savo atsakyme, kuris jums yra išplatintas, aiškina, kad, girdi, tada buvo tokia situacija, reikėjo veikti ir nebuvo kitos išeities. Tačiau dabar, kai jau praėjo daug laiko, ir netgi nuo paskutinio ministro atsakymo praėjo keletas dienų, vėlgi išryškėjo papildomi dalykai. Ministras atsiprašo SKAT vyrų. Tai lyg ir viskas tvarkinga. Tikiuosi, kad ministras viską iki galo paaiškins. Bet naudodamasis savo teise, aš noriu irgi kai ką pasakyti, kaip man atrodo, kas čia buvo. Iš tikro tam tikros kalbos arba galbūt net VRM confidento, arba net ir provokatoriaus kalbos buvo aiškiai išpūstos ir apibendrintos, ir neteisinga bei neteisinga ugnis nukrypo į SKAT vyrus.

Štai cituoju iš laikraščio "Respublika". Išsifrazavus magnetofono įrašus, kuriuos davė vienas iš sulaukytų ir vėliau juos perdavė Vidaus reikalų ministerijos pareigūnui, tapo aišku, jog visi jie yra provokacinio pobūdžio. Juose kalbama, kas būtų, jeigu būtų, pavyzdžiui, pokalbį įrašantiems. (Tai čia ir yra tas agentas pagal provokatorius.) Pokalbį įrašantiems asmeniui paklausus, kas būtų susprogdinus A.Lukašenką, po jo atsakoma - daug triukšmo. Ir po to visus tuos triukšmus ilgai tyrė, gal per ilgai, čia galima ginčytis, tyrė, tyrė Generalinė prokuratūra ir galų gale padarė tokią išvadą. Cituoju pagal prokurorą Savicką: nė vienas jame (tame pokalbyje) dalyvavęs asmuo net neužsimena apie tai, kad jie rengiasi pasikėsinti į Baltarusijos Respublikos Prezidentą, o svarsto įvairias gyvenimiškas problemas. Ir galų gale byla nutraukiama, ir galų gale po ilgo laiko, po daug nervų, ašarų ir nemalonumų kainavusių dalykų vidaus reikalų ministras atsiprašo SKAT vyrų. Tai štai tokia istorija. Susidaro toks vaizdas, kai sugretini faktus.

Buvo kalbų ar apkalbų, buvo gal ir provokacija, o Vidaus reikalų mi-

nisterija, matyt, norėdama pasirodyti, kaip gerai kovoja su nusikalstamumu ir juo labiau su tarptautiniu nusikalstamumu, kaip užkerta kelią visokioms provokacijoms, šitą dalyką išpūtė ir išėjo konfūzas ir VRM, ir pačiam ministrui, ir mums visiems dėl šito dalyko. Todėl lieka gerbiamajam ministrui mano klausimai, kurie buvo oficialiai suformuluoti paklausime. Aš tik klausimus perskaitau ir baigiu. Kas kaltas dėl tokio blogo VRM padalinių darbo? Kas nubaustas už faktišką provokaciją prieš SKAT? Kas atlygins žalą neteisingai apkaltintiems?

Ir pridedu du klausimus iš laiško, kurį man atsiuntė vienas iš neteisingai apkaltintų - kapitonas V.Drašutis. Kas pateikė medžiagą, dėl kurios buvo priimti sprendimai iškelti baudžiamąsias bylas? Kas tyrimo pradžioje pateikė informaciją žiniasklaidai, kad aš, t.y. V.Drašutis, dalyvavau ir buvau paskirtas vadu rengiant tokį sunkų valstybinį nusikaltimą? Taigi klausimai, kurie buvo pateikti raštu, galioja. Aš tikiuosi, kad vidaus reikalų ministras mums visiems paaiškins.

**VŽIEMELIS.** Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai. Taip, aš turiu gerbiamojo Č.Juršeno paklausimą ir atsakysiu į jo klausimus. Iš tikrųjų į jį kreipėsi vienas iš savanorių - V.Drašutis su tokiu raštu: matydamas griežtą pono Č.Juršeno poziciją (į Č.Juršeną jis kreipėsi), jis tikisi, kad ponas Č.Juršenas nenurims, kol nebus išaiškinti tikrieji provokatoriai prieš Lietuvos valstybę ir jos kūdiki - kariuomenę. Gerai, aš sutinku, kad Seimo nariui reikia ginti savanorius. Tačiau būtų visai nebloggerai, jeigu būtume tą darę 1991, 1992 ir 1993 metais.

Dabar aš atsakysiu į klausimus labai apibendrintai ir konkrečiai. Kas kaltas dėl blogo Vidaus reikalų ministerijos padalinių darbo? Be abejonės, yra nemažai mano kaltės, nes aš jau dirbu vienerius metus. Tuo metu aš kaip tik dirbau nepilnus devynis mėnesius. Be abejo, už tą periodą aš kaltas. Pone Juršėnai, jeigu

bent kiek jūs išmanote Vidaus reikalų ministerijos, pirmiausia policijos darbą, policijos, kuri įgijo savarankiškumą, policija įgijo savarankiškumą prie Vidaus reikalų ministerijos. Generalinis komisaras skiria ir atleidžia visus pareigūnus, išskyrus tik aukščiausiuosius, ir ministras turi galimybę daryti įtakos policijai, skirdamas aukščiausiojo lygio pareigūnus bei vykdydamas kontrolės funkciją. Jei ministras vadovautų policijai, tai, be abejo, nereikėtų generalinio komisaro. Bėdos ateina ir iš toliau, ir iš anų valdymo metų, kai Seimui vadovavote jūs, gerbiamasis Seimo nary, o Vyriausybei - ponas A.Šleževičius. Agentūrinis žvalgybinis darbas atliekamas ne per vieną dieną ir ne per vienerius metus, todėl, savaime suprantama, ir žvalgybinis darbas bei personalas sukuriamas ne per vienerius metus. Tą žvalgybinį potencialą perėmiau, aišku, aš, perėmiau iš jūsų, pone Juršėnai, vadovaujamo Seimo ir iš pono A.Šleževičiaus vadovaujamos Vyriausybės. Čia tik įžanga.

Toliau aš konkrečiai atsakysiu, kokia yra ir mano, kaip ministro, kaltė, ir policijos pareigūnų kaltė. Visa pažyma yra slapta, todėl aš padariau ištrauką iš šios pažymos ir perskaitysiu tą ištrauką. 1997 m. rugpjūčio 27d. Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Organizuoto nusikalstamumo tyrimo tarnybos Žvalgybos valdybos (toliau NTT) komisaras inspektorius V.Pogarelskis gavo operatyvinę informaciją, kad 1997 m. rugsėjo 4-5 d. vyksiančios Prezidentų konferencijos metu Vilniuje galimas pasikėsinimas į Baltarusijos Respublikos Prezidentą A.Lukašenką. Su šia informacija V.Pogarelskis supažindino Policijos departamento prie VRM NTT Žvalgybos valdybos vyr. komisarą V.Telyčėną ir NTT vyr. komisarą A.Kolosouskį. Šis savo ruožtu informavo buvusį generalinį komisarą K.Šalcauską. Operatyvinėje informacijoje buvo nurodyti galimi pasikėsinimo dalyviai. Aš kalbu, kaip buvo nurodyta informacijoje, tai - SKAT savanoris A.Paplauskas, Šiaulių atskiro-

sios teritorinės gynybos rinktinės vado pavaduotojas M. Grigaliūnas, Šiaulių rinktinės teritorinio gynybos štabo mokymo centro viršininkas J. Grigaliauskas, Šiaulių ATGR mokymo centro vyr. specialistas K. Šukys, Radviliškio ATGR 631 kuopos savanoris E. Čiučelis, Šiaulių ATGR Bendrojo skyriaus viršininkas V. Drąsutis ir Šiaulių ATGR gydytojas A. Toleikis. Tuo metu generalinis komisaras K. Šalkauskas apie galimą pasikėsinimą į Baltarusijos Respublikos Prezidentą turimą medžiagą, susijusią su šiuo įvykiu, pateikė Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, VSD ir KAM. Kadangi VSD ir KAM, ir Generalinė prokuratūra, gavę šią informaciją, nesiėmė prevencinio pobūdžio priemonių, atsižvelgiant į tarptautinės Prezidentų konferencijos svarbą ir susidariusią situaciją, buvusio generalinio komisaro K. Šalkausko nurodymu 1997 m. rugsėjo 3 d. buvo priimtas sprendimas atlikti prevencinio pobūdžio priemones, kuriose dalyvavo NTT, "Aras", Apsaugos departamento vadovybės, KAM antrojo skyriaus pareigūnai. Rugsėjo 4 d. generalinio komisaro pavaduotojas A. Kolosovskis informavo Tardymo departamento direktorių apie galimą pasikėsinimą į Baltarusijos Respublikos Prezidentą A. Lukašenką bei nurodė galimus pasikėsinimo dalyvius.

Tarnybinio patikrinimo metu nustatyta: 1997 m. rugsėjo 4 naktį buvęs Tardymo departamento pirmojo skyriaus tardytojas E. Armalas iškėlė baudžiamąją bylą pagal BK 234 pirmosios dalies 16 straipsnį ir 65 straipsnį bei surašė nutarimus atlikti kratą SKAT darbuotojų A. Paplausko, M. Grigaliūno, J. Grigaliausko, K. Šukio, E. Čiučelio, V. Drąsučio ir A. Toleikio gyvenamosiose patalpose. Rugsėjo 5 d. Generalinė prokuratūra perėmė baudžiamąją bylą ir suteikė jai Nr.09203197. Generalinio prokuroro nutarimu buvo sudaryta tardymo grupė, į kurią įėjo Tardymo departamento prie VRM pirmojo skyriaus vyr. tardytoja J. Milukaitė, tardytojas E. Armalas ir tardytojas G. Ivanauskas. Grupės vadovu bu-

vo paskirtas Generalinės prokuratūros prokuroras R. Savickas. Renkant duomenis apie pasikėsinimo mechanizmą, buvo gauta operatyvinė informacija, kad E. Čiučelis ir J. Grigaliauskas Radviliškio šaudykloje bandė karabiną su optiniu taikikliu, automatą KM su optiniu taikikliu ir jiems pritaikytus pastiprintus šovinius bei E. Čiučelio pagamintus sprogmenis. Apie tai kalbėjo K. Šukys. Pasikėsinimo vieta buvo pasirinktas Vilniaus miestas ar Vilniaus rajonas. Buvo atliekama telefoninio ryšio kontrolė, Generalinei prokuratūrai buvo pateiktos telefoninių pokalbių suvestinės, buvo atliekamos ginklų paieškos. Tačiau išvardyti pareigūnai veikė nepakankamai profesionaliai, nesugebėjo pertikrinti gautos operatyvinės informacijos ir padarė objektyviais duomenimis nepatvirtintas išvadas bei jas pateikė vadovybei. Tardymo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos vadovai, S. Karvelis, neįsigilinę į NTT surinktą medžiagą, davė pavaldiems asmenims sulaukyti asmenis BPK 137 straipsnio nustatyta tvarka ir šiais veiksmais pažeidė BPK 48<sup>l</sup> straipsnio reikalavimus. Tardymo departamento prie VRM pareigūnai K. Šapalas, G. Ivanauskas, šiuo metu dirbantys kitoje struktūroje, J. Milukaitė, vadovaudamiesi BPK 137 straipsniu sulaukė SKAT darbuotojus, sulaukymo protokole įrašydami pagrindą, kuris neatitinka BPK 100, 137 straipsnių numatytų reikalavimų. Vidaus reikalų ministro balandžio 21 d. įsakymu Policijos departamento prie VRM Organizuotų nusikaltimų tyrimo tarnybos vyriausiajam komisarui A. Kolosovskii už pateiktos operatyvinės informacijos nepertikrinimą bei jos pateikimą vadovybei pareikšta pastaba. Policijos departamento prie VRM Organizuoto nusikalstamumo tyrimo tarnybos Žvalgybos valdybos vyr. komisarui V. Telyčėnui už pateiktos operatyvinės informacijos nepatikrinimą pareikštas papeikimas. O nurodytos tarnybos Žvalgybos valdybos komisaras inspektorius V. Pogarelskis buvo paskirtas į žemesnes

pareigas. Analogiški pažeidimai priskirti Tardymo departamento padalinio darbuotojams.

Susitikau su šiais SKAT pareigūnais ir jų atsiprašiau, nes žiūrint šiandienos akimis buvo galima išvengti tų kraštutinių priemonių - sulaukymo ir taikyti kitas prevencines priemones.

Diskusijoje, surengtoje Socialdemokratų frakcijos reikalavimu, kalbėjo Seimo nariai: **Aloyzas Sakalas, Justinas Karosas, Kazimieras Šavinis, Egidijus Bičkauskas.**

Baigiamąjį žodį pasakė paklausimo teikėjų atstovas Č. Jursėnas ir pareiškė, kad atsakymas į paklausimą frakcijos nepatenkino ir jie pateiks Seimui svarstyti rezoliuciją.

## Priimti įstatymai ir nutarimai

**-Baudžiamojo kodekso papildymo 62<sup>l</sup>, 71 straipsniais ir 8<sup>l</sup>, 24, 25, 26, 35, 49, 54<sup>l</sup>, 89 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas** (balsavo: už - 42, prieš - 1, susilaikė 5), kuriuo nustatyta baudžiamoji atsakomybė už genocidą ir kolaboravimą.

Papildytame Baudžiamajame kodekse nustatoma, kad **kolaboravimas** yra Lietuvos piliečio pagalba priešiskai valstybei vykdyti veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos Respubliką, karo, karinio konflikto, okupacijos arba aneksijos metu. **Kolaboravimas baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.**

**Genocidu yra laikomi veiksmai**, kuriais siekiama fiziškai sunaikinti visus ar dalį gyventojų, priklausančių kokiam nors nacionalinei, etninei, rasinei, religinei, socialinei ar politinei grupei, pasireiškusieji šių grupių narių žiauriu kankinimu, sunkiu kūno sužalojimu, protinio vystymosi sutrikdymu. Genocidu taip pat bus laikoma: tyčinį sudary-

mą tokių gyvenimo sąlygų, kuriomis siekiama sunaikinti visą ar dalį tokios žmonių grupės; prievartinį vaikų perdavimą iš šių grupių į kitas ar panaudojimą priemonių, kuriomis siekiama prievarta apriboti gimstamumą. Už aukščiau minėtus nusikaltimus **bus baudžiama laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvidešimties metų**. Tačiau jei šie veiksmai pasireiškia žmonių žudymu (taip pat tokių veiksmų organizavimas arba vadovavimas jiems), **bus baudžiama laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos, arba mirties bausme**.

**-Baudžiamojo proceso kodekso 37, 134 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymas**. Balsavo: už - 41, prieš - 0, susilaikė 0.

**-Taurių metalų ir brangakmenių valstybinės priežiūros įstatymo 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 22, 23, 25, 26 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas**. Balsavo: už - 42, prieš - 0, susilaikė 1.

**-Seimo nutarimas "Dėl A.P.Galinio atleidimo Iš Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojo pareigų"**. Balsavo: už - 54, prieš - 0, susilaikė 0.

**-Investicinių bendrovių įstatymo 3, 6, 9, 10, 13, 17, 19, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas**. Balsavo: už - 65, prieš - 0, susilaikė 1.

**-Administracinių teisės pažeidimų kodekso 163<sup>1</sup>, 189, 224, 259<sup>1</sup> straipsnių pakeitimo ir papildymo**

**189<sup>10</sup> straipsniu įstatymas**. Balsavo: už - 67, prieš - 0, susilaikė 0.

#### Pritarta po svarstymo

-Akcinės bendrovės "Būtingės nafta" įstatinio kapitalo didinimo ir reikalavimų akcijų paketų savininkams įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr. P-1129(2);

-Akcinės bendrovės "Lietuvos nafta" įstatymo pripažinimo netekusius galios įstatymo projektui Nr. P-1135;

-Paskolų iš užsienio bankų Būtingės naftos terminalo projektui finansuoti įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui Nr. P-1136.

#### Pateikti projektai

-Finansų ministerijos viceministras **Edmundas Žilevičius** pateikė 1998 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. P-1139.

Nutarta pritarti po pateikimo ir pradėti svarstymo procedūrą. Pa grindinis komitetas - Biudžeto ir finansų.

-Nacionalinio saugumo komiteto pirmininkas **Juozapas Katkus** pateikė Gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą Nr. P-1140 .

Nutarta pritarti po pateikimo ir pradėti svarstymo procedūrą. Pa-

grindinis komitetas - Nacionalinio saugumo, papildomas - Biudžeto ir finansų. Šį projektą nutarta svarstyti skubos tvarka.

Finansų ministerijos viceministras **E.Žilevičius** pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutarties dėl bendradarbiavimo, atliekant asmenų, prekių ir transporto priemonių, vykstančių per Lietuvos ir Lenkijos valstybės sieną keliais ir geležinkeliais, kontrolę ratifikavimo įstatymo projektą Nr. P-1148.

Nutarta pritarti po pateikimo ir pradėti svarstymo procedūrą. Pa grindinis komitetas - Užsienio reikalų.

Valstybinės paminklosaugos komisijos 1997 metų darbo ataskaita.

Pranešėja - Komisijos pirmininkė G.Drėmaitė.

Kaimo reikalų komiteto veiklos III (rudens) sesijoje ataskaita.

Pranešėjas - Komiteto pirmininkas Vaclovas Lapė.

#### Seimo narių pareiškimai

-Seimo narys **Vytenis Andriukaitis** perskaitė Socialdemokratų frakcijos kreipimąsi į Respublikos Prezidentą, Seimą ir Vyriausybę dėl Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro prof. K.Antanavičiaus atminimo įamžinimo.

-Seimo narys **Vytautas Cinauskas** perskaitė pareiškimą dėl Blokadės fondo įstatymo projekto.

Parengė  
**Jolanta ANSKAITIENĖ**

## SAVIVALDYBIŲ PAGEIDAVIMU SKELBIAME

### 1998 04 07 VYRIAUSYBĖS PUSVALANDŽIO STENOGRAMA

#### Vyriausybės pusvalandis

**A.ŠEMETA.** Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Šiandien per Vyriausybės pusvalandį aš norėčiau aptarti keletą temų ir vėliau atsakyti į jums rūpimus klausimus. Kalbėsiu apie nacionalinio biudžeto vykdymą per pirmąjį ketvirtį, Vyriausybės socialines programas ir akcizus, valstybinių bankų privatizavimo ir restruktūrizavimo klausimus, ir trumpai norėčiau apibūdinti kai kurias naujas Vyriausybės iniciatyvas finansų srityje.

Preliminariais duomenimis per pirmąjį šių metų ketvirtį į valstybės biudžetą įplaukė 1 mlrd. 415 mln. Lt pajamų, arba 238 mln. Lt daugiau negu per tą patį praėjusių metų laikotarpį. Į savivaldybių biudžetus įplaukė 591,5 mln. Lt pajamų, arba 216,5 mln. Lt daugiau negu 1997 m. per tą patį laikotarpį. Į nacionalinį biudžetą, t.y. valstybės ir savivaldybių biudžetą, per pirmąjį ketvirtį gauta 455 mln. Lt, arba 29% daugiau pajamų negu praeitais metais. Palyginimui praeitais metais per tris mėnesius buvo surinkta 19,5% metinių biudžeto pajamų, šiais metais - 21,5%, arba 2% daugiau negu praeitais metais per tą patį laikotarpį. Siekdama tolygiau paskirstyti pajamas, Finansų ministerija buvo nustatčiusi didesnes pirmojo ketvirčio užduotis teritorinėms mokesčių inspekcijoms ir šios užduotys buvo įvykdytos 96%. Visi makroekonominiai fiskaliniai rodikliai, apskaičiuoti pagal Tarptautinio valiutos fondo metodiką, yra vykdomi gerai ir su didele atsarga. Kol kas dar nėra galutinai suskaičiuoti pirmojo ketvirčio duomenys, tačiau dvių mėnesių duomenimis, vietoj 92,6 mln. numatyto finansinio deficito buvo gautas 116 mln. Lt finansinis perteklius, vietoj 36,7 mln. Lt grynojo perskolinimo faktiška šio rodiklio reikšmė buvo minus 119 mln. Lt, t.y. buvo gražinta paskolų daugiau negu buvo perskolinta. Taigi ir dvių mėnesių fiskalinis balansas buvo 235 mln. Lt pertekliaus vietoj numatyto 130 mln. Lt deficito. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad per šių metų du mėnesius (kaip jau minėjau, ketvirčio duomenys bus truputį vėliau), pirmą kartą per šių metų du mėnesius absoliučiai sumažėjo šalies užsienio skola, tiesa, nedaug, 3,4 mln. Lt, tačiau, kaip jau minėjau, tai absoliutus skolos sumažėjimas. Lyginant su bendruoju vidaus produktu per du mėnesius valstybės skola sumažėjo 1,4%.

Norėčiau pereiti prie Vyriausybės socialinės programos ir akcizų klausimo. Taigi Vyriausybė, įgyvendindama savo programą bei atsižvelgdama į 1998 m. biudžeto svarstymo metu pareikštas įvairių Seimo frakcijų pastabas, toliau didelį dėmesį skiria šalies gyventojų socialiniams poreikiams bei švietimui. Praeitame Vyriausybės posėdyje priimti Vyriausybės sprendimai dėl biudžetinių įstaigų darbuotojų at-

lyginimų padidinimo, pensijų ir pašalpų padidinimo, taip pat socialinės sferos darbuotojų atlyginimų padidinimo 20% nuo 1998 m. balandžio 1 d. bei švietimo darbuotojų atlyginimų padidinimo 15% nuo 1998 m. rugsėjo 1 d. Visos šios socialinės programos pareikalaus iš biudžeto 235 mln. Lt. Ir pagrindinis šaltinis šioms socialinėms programoms įgyvendinti yra akcizai alkoholiui, tabakui bei naftos produktams. Vyriausybės nutarimu nuo šių metų balandžio 10 d. didinami akcizai stipriems alkoholiniams gėrimams. Čia norėčiau pabrėžti, kad akcizai didinami iš alkoholinių gėrimų tik degtinei ir jos gaminiams 25,6%, taip pat stipriems vynams. Silpnam vynui, šampanui ir alui akcizai nedidinami. Pagal priimtą Vyriausybės nutarimą akcizas degtinei padidės 2,20 Lt, o pusės litro degtinės butelis, kainavęs 15,73 Lt vidutiniškai, kainuos padidinus akcizą 18,84 Lt. Taip pat padidinti akcizai tabako gaminiams, ir čia noriu pabrėžti, kad yra sulygintos akcizo normos aukštos kokybės tabako gaminiams ir žemos kokybės tabako gaminiams, skatinant gyventojus atsisakyti žemos kokybės tabako gaminių. Nuo šių metų balandžio 10 d. akcizas bus vienodas tiek aukštos klasės, tiek žemos klasės tabako gaminiams ir sudarys 18 Lt už 1000 cigarečių. Na, ir pakelis aukštos kokybės cigarečių turėtų pabrangti apie 9 ct, o prastos kokybės apie 18 ct. Tikriausiai jautriausiai buvo reaguota į akcizo padidinimą naftos produktams. Priimtas Vyriausybės sprendimas padidinti akcizą variklių benziniui nuo 800 Lt iki 1050 Lt už toną, dyzeliniams degalams - nuo 300 iki 400 Lt už toną ir tepalams bei mazutui - nuo 180 iki 240 Lt už toną. Tačiau noriu pabrėžti, kad atsižvelgiant į tai, jog pasaulinėse rinkose yra gerokai atpigę naftos produktai, mūsų skaičiavimais, pirmaisiais mėnesiais po akcizo padidinimo naftos produktų kainos neturėtų didėti. Pagal atliktus skaičiavimus jau dabar naftos sektoriaus įmonės dėl to, kad nebuvo lanksčiai sureaguota į naftos produktų kainų sumažėjimą pasaulinėse rinkose, per kelėtą pastarųjų mėnesių nuo lapkričio mėnesio turėjo jau apie 30 mln. Lt viršpelnio. Taigi dabar, mūsų skaičiavimais, šis viršpelnis turėtų būti panaudotas tam, kad dėl akcizų pa-

didinimo naftos produktų kainos labai nepadidėtų. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad kai kuriose kalbose buvo teigiama, jog padidinus akcizus naftos produktams naftos produktų kainos Lietuvoje turėtų tapti didesnės negu kaimyninėse valstybėse. Iš tikrųjų taip nėra. Dabar nustatytas akcizas - 1050 Lt už toną sudaro dar tik du trečdalius Europos Sąjungos numatytos akcizų normos. Pagal Europos Sąjungos standartus minimalus akcizas variklių benziniui yra 1799 Lt už toną. Visos kaimyninės valstybės, įskaitant artimiausias - Latviją ir Lenkiją, yra numatčiusios akcizų didinimo programas, kad šių šalių akcizai pasiektų Europos Sąjungos lygį. Šiuo metu variklių benzino, 95 markės variklių benzino, litras Latvijoje kainuoja 2,19 Lt, Lenkijoje litro benzino kaina yra 3,24 Lt. Taigi jūs visi žinote, kad šiuo metu Lietuvoje variklių benzinas, 95 benzinas, kainuoja 1,81 Lt, t.y. kol kas benzino kaina Lietuvoje yra gerokai mažesnė negu kaimyninėse valstybėse. Po akcizo padidinimo, mūsų duomenimis, kainų santykis neturėtų smarkiai pasikeisti.

Taip pat norėčiau trumpai pakalbėti apie valstybinių bankų klausimus. Kaip jūs visi žinote, šių metų kovo mėnesį buvo priimtas Vyriausybės sprendimas dėl Valstybinio komercinio banko turto ir įsipareigojimų perdavimo Taupomajam bankui. Jau yra pasirašytos sutartys tarp Valstybinio komercinio banko ir Taupomojo banko dėl turto ir įsipareigojimų perdavimo. Pagal šias sutartis Taupomajam bankui yra perduota Valstybinio komercinio banko turto už 754 mln. Lt, įsipareigojimų yra perduota už 934 mln. Lt. Skirtumui tarp perduodamo turto ir įsipareigojimų padengti yra išleista Vyriausybės vertybinių popierių už 180 mln. Lt, kurie taip pat yra perduoti Lietuvos taupomajam bankui. Turto bankui perduota 1011 Lietuvos valstybinio komercinio banko blogų III-V grupės paskolų, taip pat kitas neveiksnius Lietuvos valstybinio komercinio banko turtais. Perduotų Taupomajam bankui blogų paskolų nominali vertė sudaro daugiau kaip 330 mln. Lt, o jų grynoji vertė tik 59 mln. Lt. Grynoji vertė reiškia, kad apytiksliai tokią sumą galima tikėtis išieškoti iš skolininkų administruojant Turto bankui perduotas blogas paskolas. Dar kartą noriu pabrėžti,

kad Lietuvos valstybinis komercinis bankas buvo iššvaistytas ir išgrobstytas 1994-1995 m. ir ši Vyriausybė tik likviduoja 1994-1995 m. kai kurių asmenų nusikalstamos veiklos, kuri padarė valstybei daugiau kaip 300 mln. Lt žalos, pasekmes. Taip pat noriu pabrėžti, kad pasirinktas Valstybinio komercinio banko pertvarkymo mechanizmas užtikrina visišką šio banko įsipareigojimų vykdymo tęstinumą Lietuvos taupomajame banke. Tai akivaizdžiai liudija pastarosios savaitės įvykiai, t.y. nei indėlininkai, nei kiti Lietuvos valstybinio komercinio banko sąskaitų turėtojai nepajuto jokių pasikeitimų dėl jų sąskaitų aptarnavimo. Visi buvę banko įsipareigojimai yra vykdomi laiku jau dabar Lietuvos taupomajame banke.

Pabaigoje norėčiau informuoti apie ką tik priimtus Vyriausybės sprendimus ir tuos sprendimus, kuriuos netrukus Vyriausybė priims ir kurie bus pateikti Seimui. Kaip jūs turbūt jau žinote, praeitame Vyriausybės posėdyje yra pritarta Juridinių asmenų pajamų mokesčio įstatymo pataisoms, kurios numato pelno mokesčio lengvatą visoms investicijoms ir iš nuosavų, ir iš skolintų lėšų. Taip pat pagal Vyriausybėje pritarus pataisas yra numatoma neapmokestinti investicinių fondų pajamų iš operacijų vertybiniais popieriais. Manome, kad šios pataisos turėtų paskatinti kapitalo rinkos vystymą. Kitame Vyriausybės posėdyje, kuris įvyks rytoj, yra numatoma pateikti PVM mokesčių neapmokestinamo minimumo padidinimą nuo 50 tūkst. Lt iki 100 tūkst. Lt. Mūsų nuomone, tai bus didelis postūmis smulkiam ir vidutiniam verslui vystyti. Taip pat bus svarstomos Mokesčių administravimo įstatymo pataisos, kurių pagrindinės nuostatos yra susijusios su mokesčių ginčų nagrinėjimo komisijos, kuri galėtų objektyviai, be išankstinio nusistatymo išnagrinėti mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratoriaus mokesčius ginčus, sudarymu. Yra numatoma padaryti Mokesčių administravimo įstatymo pataisas, kurios leistų netaikyti sankcijų mokesčių mokėtojams, jeigu jie padarė klaidą, vykdydami buhalterinę apskaitą, t.y. nebausti dėl klaidos, o bausti tik už tyčinius Mokesčių įstatymų pažeidimus.

**PIRMININKAS.** Pone ministre, prašome palikti laiko klausimams.

**A.ŠEMETA.** Na, ir paskutinė nuostata, kuri yra numatyta Mokesčių administravimo įstatymo pataisose, siūloma peržiūrėti piktybinių mokesčių nemokėjimo atvejų sąrašą, numatant šiame sąrašė kur kas konkretesnes formuluotes, kad kartais padarytos klaidos nebūtų interpretuojamos kaip piktybinis mokesčių nemokėjimo atvejis. Manome, kad priėmus šias pataisas turėtų labai pagerėti verslo aplinka, taip pat mokesčių mokėtojų ir mokesčių administratoriaus santykiai. Tiek trumpai norėjau pasakyti apie Vyriausybėje atliekamus finansų srities darbus. Dabar atskysiu į jūsų klausimus.

**PIRMININKAS.** Gerbiamieji kolegos, klausimams liko daugiau nei 10 minučių. Pirmasis klausia Seimo narys A.Sysas. Ruošiasi Seimo narys L.Sabutis.

**A.SYSAS.** Gerbiamasis ministre, Lietuvos valstybinį komercinį banką prieš jo uždarymą norėjo pirkti, kiek man žinoma, du bankai - Europos rekonstrukcijos ir plėtros ir vienas iš Londono. Kodėl buvo pasirinktas ne pardavimas, bet banko prijungimo prie Lietuvos taupomojo banko būdas? Ir antras klausimas. Ar galite pasakyti, kiek ši operacija kainuos mokesčių mokėtojams?

**A.ŠEMETA.** Kaip aš jau ne kartą minėjau, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas buvo pareiškęs ketinimus dalyvauti restruktūrizuojant šį banką, tačiau Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko investicija į Lietuvos valstybinį komercinį banką buvo siejama su papildomais reikalavimais Lietuvos Vyriausybei. Jie norėjo, kad Vyriausybė suteiktų dviejų tipų opcionų Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui, kurie iš esmės leidžia Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui investuoti į Lietuvos valstybinį komercinį banką visiškai be jokios rizikos. Projektui nepasisekus visa riziką prisiimtų Lietuvos Vyriausybė. Todėl šio siūlymo buvo atsisakyta. Visi kiti pasiūlymai dėl dalyvavimo privatizuojant banką buvo siejami su papildomomis... faktiškai kiek Vyriausybė turėtų priimti už Valstybinį komercinį banką, bet ne tai, kiek Vyriausybė gautų pajamų už Valstybinį komercinį banką. Tos sumos, kurias reikėtų primokėti, buvo siūlomos gana didelės, ir šiuo atveju Vyriausybė pritari tokiems pasiūlymams negalėjo. Todėl buvo pasirinktas kitas kelias - banko turto ir įsipareigojimų perdavimas

Lietuvos taupomajam bankui. Kaip aš jau minėjau, skirtumui tarp banko turto ir įsipareigojimų padengti yra išleista 180 milijonų Lt Vyriausybės vertybinių popierių, taip pat šiame banke jau buvo dar 1996 metais įdėta Vyriausybės vertybinių popierių už 145 milijonus Lt. Taigi bendri kaštai - jas sudaro daugiau kaip 300 milijonų Lt. Tačiau tai yra, kaip aš jau minėjau, banko prastos ir kartais kai kurių asmenų nusikalstamos veiklos rezultatas 1994 - 1995 metais, nes nuo 1996 metų vidurio bankas neturėjo teisės išduoti nė vienos paskolos, t.y. visos blogos paskolos yra atsiradusios banke iki 1996 metų vidurio.

**PIRMININKAS.** Seimo narys L. Sabutis. Ruošiasi Č.Juršėnas.

**L.SABUTIS.** Gerbiamasis ministre, prieš pusantrų metų pradėję dirbti (ir Seimas, ir jūs) matėme, jog buvo didžiuliai įsiskolinimai savivaldybėse ir kitose institucijose, bet ypač savivaldybėse. Kaip sekasi vykdyti priimtą Seimo įstatymą dėl tų skolų pripažinimo valstybės skola, ir gal galėtumėt ką paguodžiančio pasakyti, nes kai kada merai teiraujasi, kaip realiai tos skolos bus realizuotos arba dalis jų tų rūpesčių paimita?

**A.ŠEMETA.** Taip, jau yra priimtas Vyriausybės nutarimas dėl 1994-1996 metais savivaldybėse susidariusių skolų padengimo. Šiuo metu savivaldybės teikia paraišką ir šios skolos yra dengiamos iš valstybės biudžeto. Taip pat yra numatytos ir praėjusiame Vyriausybės posėdyje priimta, Seimui netrukus bus pateiktos Biudžeto įstatymo pataisos, numatančios skolų padengimą toms savivaldybėms, kurios nevykdė pajamų planų 1997 metais. Tai yra bendra suma neįvykdytų planų minusuojant lengvatas, kurias suteikė pačios savivaldybės savo mokesčių mokėtojams, sudaro apie 12 milijonų Lt, ir mes pateiksime Seimui įstatymo projektą, kuriame bus numatyta padengti šiuos įsiskolinimus iš 70 milijonų Lt rezervo, numatyto šių metų biudžete.

**L.SABUTIS.** Ačiū.

**PIRMININKAS.** Seimo narys Č.Juršėnas. Ruošiasi R. Rutkelytė.

**Č.JURŠĖNAS.** Dėkoju, pirmininke. Gerbiamasis ministre, mes, keletas Seimo narių, klausydamiės jūsų kalbos padarėm išvadą, gal ir klaidingą, kad akcizai Lietuvoje dar turi dideles galimybes būti pakelti.

O klausimas yra toks. Štai prieš mane Vyriausybės tam tikra prasme garsus nutarimas, kurio Nr. 354 - dėl Komercinio banko likvidavimo ir perdavimo jo turto Taupomajam bankui. Aš norėjau paklausti, ar ne jūs rengėte šį nutarimą, jei ne jūs, tai kas rengė, ir ar jūs asmeniškai Vyriausybės posėdyje balsavote už šį nutarimą, kuris remiasi nutarimo priėmimo dieną negaliojusiu labai svarbiu Seimo priimtu įstatymu, konkrečiai įstatymu dėl Civilinio kodekso papildymo tam tikru straipsniu, t.y. 470<sup>1</sup> straipsniu? Šitas įstatymas Vyriausybės nutarimo priėmimo dieną neegzistavo, jis buvo neįsigaliojęs. Kas rengė šitą nutarimą, gal jūs ir ar balsavote už jį?

**A.ŠEMETA.** Visus nutarimus finansų klausimais rengia Finansų ministerija. Ne išimtis yra ir šis nutarimas. Noriu pasakyti, kad Vyriausybės nutarimas įsigaliojo kovo 28 dieną, t.y. dieną po to, kai įsigaliojo įstatymas, ir visi veiksmai, kurie buvo atlikti pagal šį nutarimą, jie buvo atlikti jau galiojant įstatymui. Jei yra tam tikra teisinė kolizija... Aš esu finansininkas, o ne teisininkas, tačiau dar kartą noriu pabrėžti, kad priimtas Valstybinio komercinio banko pertvarkymo modelis visiems Lietuvos žmonėms turėtų būti priimtinas, kaip užtikrinantis Valstybinio komercinio banko įsipareigojimų tęstinumą, t.y. svarbiausias dalykas, kurį reikia užtikrinti šalies finansų sistemoje.

**Č.JURŠĖNAS.** Ar, ministre,...

**PIRMININKAS.** Seimo narė R.Rutkelytė. Ruošiasi A.Andriūškevičius.

**R.RUTKELYTĖ.** Gerbiamasis ministre, mokesčių apmokestinimas mūsų valstybėje jau pasidarė madingas, nors nelabai logiškas reiškinys. Aš turiu klausimą, susijusį su vienu iš tokių atvejų. Nedarbinėms pajamoms viršijant 50 tūkstančių Lt (jei jas gauna fizinis asmuo), tokias pajamas gaunantis fizinis asmuo tampa PVM mokėtoju. Atrodytų logiška, kad pajamų mokesčių reikėtų mokėti nuo tų 50 tūkstančių Lt, o ne nuo sumos, į kurią įeina tas PVM. Tačiau pagal jūsų išaiškinimą dėl su darbo santykiais nesusijusių pajamų apmokestinimo... datuotą vasario 11 dieną Nr. 0502816, Mokesčių inspekcija pajamų mokesčių skaičiuoja taip: pirmą PVM įskaito kaip pajamas fiziniui asmeniui ir tik po to 20% išskai-

čiuoja nuo tos sumos, t.y. skaičiuoja jau ne nuo 50 tūkstančių Lt pajamų, o nuo 60975 Lt. Jau net Mokesčių konsultavimo skyrius užpylė jūsų ministeriją raštais apie šio skaičiavimo nelogiškumą. Rinkėjai klausia, ar valstybė mus laiko visai neišmanėliais, ar pati ji suklydo ir tą klaidą ištaisys. Mano pirmasis klausimas, jeigu ši klaida bus ištaisyta, tai kada mes galėtumėm to tikėtis?

Antrasis klausimas taip pat iš fizinių...

**PIRMININKAS.** Gerbiamoji, jūs jau klausiate dvi minutes.

**R.RUTKELYTĖ.** Labai trumpai dėl tų pačių fizinių asmenų ir jų nedarbinių pajamų. Tarkim, nuomotą išnuomavo savo butą iš vargo, o ne iš pertekliaus ir nuomininkas - užsienio įmonė, kalbanti su užsieniu labai daug ir gali prakalbėti per mėnesį 10 tūkstančių Lt telefonu. Tos telefoninės išlaidos laikomos taip pat nuomotojo pajamomis ir išskaičiuojama 20% pajamų mokesčio. Galų gale gali išeiti...

**PIRMININKAS.** Gerbiamoji kolege!

**R.RUTKELYTĖ.** Klausimas tas pats, ar ta klaida bus ištaisyta, jeigu bus, tai kada bus ištaisyta?

**A.ŠEMETA.** Galbūt aš, išklauses labai ilgą klausimą, trumpai atsakysiu. Šie klausimai pagal dabar galiojančius mokesčių įstatymus yra sprendžiami taip, kaip yra pateikta Finansų ministerijos išaiškinimuose. Tačiau mano minėtose Juridinių asmenų pelno mokesčio įstatymo ir Fizinių asmenų pajamų mokesčio įstatymo pataisose šios problemos yra nagrinėjamos ir jas numatyta išspręsti, jos netrukus bus pateiktos, kaip aš jau minėjau, Seimui, kartu bus teikiama Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisa, sumažinanti neapmokestinamą minimumą nuo 50 tūkstančių iki 100 tūkstančių Lt. Tai yra šiuo atveju išbraukiant iš PVM mokėtojų daug smulkių verslininkų.

**PIRMININKAS.** Paskutinis klausimas A.Andriūškevičiaus.

**A.ANDRIUŠKEVIČIUS.** Gerbiamasis ministre, noriu paklausti, ar šiuo metu švietimo įstaigoms biudžete planuotas finansavimas yra vykdomas, ar ne?

**A.ŠEMETA.** Švietimo įstaigų finansavimas yra vykdomas taip, kaip yra numatyta biudžete, ir, kaip minėjau, netrukus pateiksime Biudžeto

įstatymo pataisas, numatančias papildomą švietimo darbuotojų darbo užmokesčio didinimą nuo šių metų rugsėjo 1 dienos 15%. Šis padidinimas pareikalautų nei daug, nei mažai, apie 55 mln. papildomų litų. Todėl kai kartais pasakoma, kad nupirkime mažiau automobilių valdymo įstaigoms ir išspręsim švietimo darbuotojų problemas, tai iš tikrųjų yra ne taip. Valdymo įstaigose nupirktų automobilių skaičius gal įgalintų puse lito padidinti švietimo darbuotojų darbo užmokesčių. Tai iš tikrųjų didelės sumos, tačiau Vyriausybė griežtindama mokesčių administravimą numato gauti šias pajamas ir savo įsipareigojimą padidinti švietimo darbuotojų atlyginimus įvykdys.

**PIRMININKAS.** Pone ministre, tikiuosi, jūs nesupyksit, kad mes visus klausimus užviršuosime V.Bogušio klausimu.

**V.BOGUŠIS.** Ačiū. Išties demokratijai ribų nėra. Gerbiamasis ministre, mano klausimas labai trumpas. Gal jūs galėtumėt įvardyti nacionaline valiuta, kokia dabar yra įsiskolinimo suma užsienio valstybėms, kitaip tariant, kokia yra paskola iš užsienio valstybių ir kiek tai tektų mokesčių mokėtojams. Kokia našta jiems gula ant pečių? Ačiū.

**A.ŠEMETA.** Preliminariais duomenimis, pirmojo ketvirčio skola užsienio valiuta sudarė 5 mlrd. 607 mln. Lt. Skola vidaus valiuta 2 mlrd. 504 mln. Lt. Tačiau, kaip jau minėjau, skola užsienio valiuta per du mėnesius sumažėjo, netgi absoliučia išraiška, dar trijų mėnesių tikslų duomenų mes neturime. Jie dabar yra sumuojami. Na, ir procentine išraiška bendrajame vidaus produkte ji sumažėjo nuo 15% iki 13,3%.

**PIRMININKAS.** Pone ministre, gerbiamieji kolegos, ministras turi daug jėgų ir daug temų kalbėti. Aš kreipiuosi į frakcijų seniūnus ateityje aktyviau kalbėtis su ministrais kaip tik privatesnėje aplinkoje, o ne vien tiktai viešam plenariniame posėdy. Todėl lyg ir atsiprašau, kad mes per pusę valandos, skirtos televizijai, negalime plačiau pasikalbėti. Taigi, finansų ministre, dėkui jums už atsakymus į klausimus. Linkime sėkmės darbuose, ne tik mažinant biudžeto deficitus!

**A.ŠEMETA.** Ačiū už įdomius klausimus.

# Tarpparlamentiniai Ryšiai

## UŽSIENIO ŠALIŲ DELEGACIJŲ VIZITAI LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIME

**1998 m. balandžio 14 d. Norvegijos Stortingo Gynybos komiteto narys Ingvald Asmund Godal** Lietuvoje lankėsi Seimo narės Parlamentinės ryšių su Šiaurės Europos šalimis (Danijos Karalyste, Islandijos Respublika, Norvegijos Karalyste, Suomijos Respublika, Švedijos Karalyste) grupės pirmininkės Rasos Rastauskienės kvietimu.

I.A.Godal Norvegijos Stortingo nariu yra nuo 1985 metų. Prieš tai yra dirbęs kelių inžinieriumi įvairiose Afrikos, Lotynų Amerikos ir Azijos valstybėse, vėliau yra buvęs Norvegijos Aplinkos apsaugos ministerijos sekretoriumi. Yra išleidęs

4 knygas, iš kurių viena - apie Baltų kovas už savo laisvę ir nepriklausomybę. 1990-1993 m. buvo Stortingo ryšių grupės su Baltais pirmininkas.

Pradėjęs susitikimą, komiteto pirmininkas **J.A.Katkus padėkojo svečiui iš Norvegijos už šios valstybės ypač didžiulę moralinę ir materialinę paramą** bei Lietuvos siekio tapti NATO ir ES nare palaikymą.

Svečias pirmą kartą lankėsi Lietuvoje 1990 metais, o 2-ą kartą - tragiškų sausio įvykių metu. Matyti išgyvenimai įkvėpė jį parašyti knygą. Jis pabrėžė, kad puikiai atsimena tada matytus vaizdus ir lygindamas

juos su dabartimi, mato labai ryškius pokyčius į gerąją pusę.

Šiuo metu Norvegija ruošia gynybos planus, todėl dauguma Norvegijos Stortingo narių lanko kaimynines valstybes ir aiškinasi padėtį jose. Dauguma Norvegijos politikų mano, kad Norvegija šiuo metu turi didelį stabilumo potencialą, o norint jį išlaikyti visų pirma reikėtų atsisakyti vadinamų "pilkujų zonų". Todėl Norvegija remia visų trijų Baltijos valstybių integraciją į NATO. Kitas šiuo metu, I.A.Godal manymu, svarbus dalykas yra atsisakyti šaltojo karo mąstymo.

Kalbėta ir apie energetikos problema bei jų sprendimo būdus. Vienas iš jų, kuriant vieningą energetinę sistemą, galėtų būti Norvegijos dujų tiekimas Baltijos valstybėms. Kol kas šis projektas neįprastai Švedijai, tačiau problemą tikimasi išspręsti.

Komitetui pasiūlyta užmegzti glaudesnius ryšius su Norvegijos Stortingo Gynybos komitetu, pasikeičiant draugiškais delegacijų vizitais.

1998 balandžio 17 d. Nacionalinio saugumo komiteto nariai susitiko su Lenkijos Generalinio štabo viršininku generolu leitenantu Henryk Szumski ir jį lydinti delegacija: brigados generolu Maciejū Zyteckiu, pulkininku pilotu Januszu Wojtowicziumi, majoru Andrzejū Poniedzielskiu, Lenkijos ambasadore Lietuvoje J.E. p. E.Teichmann bei Lenkijos gynybos atašė Lietuvai plk. Grzegorzū Pongowskiu.



**Lietuva dvišaliu bendradarbiavimui gynybos srityje su Lenkija, turinčia galias karines tradicijas bei aiškią narystės NATO perspektyvą, teikia ypatingą reikšmę.** Lenkija dalyvauja Baltijos regioninio gynybinio bendradarbiavimo daugiašaliuose projektuose - "BALTBAT", "BALTRON", "BALTNET", kurie ne tik padeda plėtoti Baltijos valstybių kariuomenes, bet ir yra vienas iš saugumą stiprinančių veiksmų. **Ypač naudingas Lietuvai yra bendras su Lenkija taikos palaikymo pajėgų bataliono "LITPOLBAT" sukūrimas.** Jis prisideda prie abiejų kariuomenių pajėgumo ir tarpusavio sąveikos stiprinimo, o Lenkijai, tapus NATO nare, bus bendras Lietuvos dalinys su NATO valstybe.

Lietuvai labai naudingas bendradarbiavimas su Lenkija oro erdvės kontrolės srityje, nes pagal

BALTNET (Baltijos šalių oro erdvės stebėjimo sistema) projektą kuriamas Baltijos šalių Regioninis oro erdvės kontrolės centras.

Vyksta bendradarbiavimas tarp karinių Lietuvos ir Lenkijos laivynų, Lenkija teikia pagalbą apmokant Lietuvos karius, ypatingai rengiant priešcheminės apsaugos specialistus, ir dalyvauja visuose daugiašaliuose projektuose, prisidedančiuose prie Baltijos valstybių kariuomenių plėtros.

**Susitikimo, kuriam vadovavo Gynybos pakomitečio pirmininkas G.Kirkilas, metu, be šių, buvo aptartos ginkluotųjų pajėgų reformavimo ir pritaikymo prie NATO standartų eiga. Dabar Lenkijos išlaidos gynybos biudžetui sudaro apie 2,3-2,4% BNP.** Kaimynai, pertvarkydami savo ginkluotąsias pajėgas, stengiasi plėtoti gamybą savo valstybėje, ir importuoja tik nuostolingas šalyje gaminti prekes.

Lenkijos kariškiai dalijosi patirtimi, kaip jiems sekasi spręsti infrastruktūros problemas - jie buvo sukūrę karinio turto agentūrą. Komiteto nariai apgailestavo dėl šios pavėluotos idėjos, galėjusios sėkmingai veikti ir Lietuvoje.

**Aptarta jaunuolių šaukimo į privalomąją karo tarnybą tema.** Lenkijos Generalinio štabo viršininkas generolas leitenantas Henrykas Szumskis pažymėjo, kad jie turi taip pat nemažai problemų - tarnauja tik apie 1/3 galinčio tarnauti lenkų jaunimo. Planuojama sugriežtinti atsakomybę už vengimą tarnauti. Tiesa, lenkų mokyklose karinio rengimo pamokų ar paskaitų taip pat nėra, tačiau ateityje planuojama įvesti. Beje, kaip ir Lietuvoje, į karo tarnybą ateina vis daugiau moterų.

Kiekvienais metais Lietuvos ir Lenkijos organizuojami ministrų, kariuomenių vadų ir štabo viršininkų susitikimai, bendradarbiauja Karo akademijos, Generalinės inspekcijos, švietimo ir kultūros institucijos, o šių susitikimų srautą pratęs gegužės mėn. pabaigoje įvyksiantis Nacionalinio saugumo komiteto delegacijos vizitas į Lenkijos

Seimo Gynybos komitetą pirmininko B.Komorowskio kvietimu.

1998 balandžio 9 d. įvykusiame Nacionalinio Saugumo komiteto posėdyje nutarta nusiųsti laišką kolegoms į Latvijos Parlamento Gynybos ir vidaus reikalų komitetą bei Saugumo komitetą.

Laiške teigiama, jog Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo komitetas yra susirūpinęs dėl paskutiniųjų įvykių Latvijos valstybėje, kurie, vis labiau eskaluojami ir komentuojami pasaulyje neigiamais aspektais.

Protestuodami ir nepritardami tokiems veiksams, mes raginame Rusijos Federacijos vadovybę nutraukti ekonomines sankcijas Latvijos Respublikai ir visus klausimus spręsti civilizuotai ir demokratiškai.

1998 m. balandžio 21 d. įvyko Lietuvos ir Austrijos parlamentinių

ryšių grupės susitikimas su Austrijos Respublikos nepaprastuoju ir įgaliojotuoju ambasadoriumi Lietuvai p. Florian Haug, Lietuvos Respublikos garbės konsulu Austrijoje profesoriumi dr. Kurt Spera., Austrijos Respublikos Prekybos biuro Stokholme vadovu dr. Heinz Wimpis-singer, Austrijos Pramonės rūmų referentu p. Heinrich Baminger bei mūsų šalies ambasados Austrijoje 1-ąja sekretore Valentina Zeitler. Susitikimo dalyviai pasikeitė nuomonėmis apie verslo ir investicijų problemas Lietuvoje, jų reikšmę Lietuvai integruojantis į Europos Sąjungą.

Svečiai pabrėžė, kad Austrijos verslininkai suinteresuoti paremti Lietuvos pastangas integruotis į Europos Sąjungą. Mūsų šalies parlamentarai, pripažinę Austrijos investicijų svarbą, žadėjo gerinti investicijų sąlygas.

**1998 m. balandžio 22 d. Didžiosios Britanijos URM Vidurio Europos skyriaus I-asis sekretorius Simon Tage ir Didžiosios Britanijos ambasadorius Thomas Townley Macan susitiko su Aloyzu Sakalu**



Tą pačią dieną svečiai susitiko su Seimo Pirmininko pavaduotojais Feliksu Palubinsku ir Andriumi Kubiliu.

## SEIMO DELEGACIJŲ, ATSTOVŲ VIZITAI Į UŽSIENĮ

Regimantas ČIUPAILA, Rimantas Jonas DAGYS 1998 m. balandžio 19-24 dienomis, Poviasą GYLYS, Arimantas Juvencijus RAŠKINIS, Emanuelis ZINGERIS balandžio 19-25 dienomis, Bronislavas Juozas

KUZMICKAS balandžio 22-25 dienomis ir Mečys LAURINKUS balandžio 19-23 dienomis Strasbūre (Prancūzija) dalyvavo Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos sesijoje.

Stasys STACIOKAS Lisabonoje (Portugalija) 1998 m. balandžio 19-23 dienomis dalyvavo Aukščiausiųjų administracinių teismų tarptautinės asociacijos kongrese ir į Strasbūre (Prancūzija) balandžio 24-25 dienomis dalyvavo Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Teisės ir žmogaus teisių komiteto posėdyje

## EUROPOS SAJUNGOS PLĖTIMO PASEKMĖS ŠIAURĖS ŠALIMS

1998 m. balandžio 16 d. Ark miestelyje, šalia Kopenhagos, įvyko Šiaurės Tarybos Europos reikalų komiteto surengta konferencija "Europos Sąjungos plėtimo pasekmės Šiaurės šalims". Savo šalių, pretendenčių į Europos Sąjungą lūkesčius ir darbų planus pristatė Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos parlamentarai bei vyriausybės atstovai.

Konferencijoje mūsų šalį atstovavo Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja R. Dovydenienė ir Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Zygmunt Mackevič. Mūsų šalies parlamentarė R. Dovydenienė skaitė pranešimą apie

Lietuvos pasirengimą stoti į Europos Sąjungą. Jos pranešime buvo akcentuotas visų Seime atstovaujama partijų sutarimas dėl stojimo į Europos Sąjungą.

Europos komisijos komisaras Erkki Liikanen pateikė 1998-2002 m. ir 2002-2006 m. planus, kuriuose atsispindi, kaip bus remiamos pretendentes į Europos Sąjungą. Planuose matyti, kad parama šalims, neįstojusioms su pirmąja banga, laikinai sumažės, nes didesnis dėmesys bus skiriamas naujai priimtoms į Europos Sąjungą šalims.

Konferencijoje taip pat buvo aptartos teigiamos Europos Sąjungos

plėtimo pasekmės Šiaurės šalių regiono valstybėms. Tai pripažindamos, jos išsipareigojo padėti šalims pretendentes pasirengti stojimui į Europos Sąjungą. Diskusijų metu buvo pastebėta, kad pretendentes gali atsirasti galimybė pradėti derybas dėl stojimo į Europos Sąjungą 1999 metais.

Konferencijos dalyviai šiltai pasveikino Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. balandžio 15 d. pareikškimą "Dėl paramos Latvijos Respublikai".

*Pagal Seimo nario  
Zygmunto Mackevičiaus ataskaitą  
parengė Vida NACICKAITĖ*

**Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu už nuopelnus plėtojant Lietuvos ir Prancūzijos valstybių santykius bei draugišką abiejų šalių tautų bendradarbiavimą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu buvo apdovanoti žymūs Prancūzijos veikėjai: Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos Pirmininkas Laurent FABIUS, Prancūzijos Respublikos Užsienio reikalų ministras Hubert VEDRINE, Prancūzijos Respublikos Europos reikalų deleguotas ministras Pierre MOSCOVICI, Senatorius Claude HURIET bei Meras Gabriel KASPEREIT. Šia proga juos pasveikino Parlamentinės ryšių su Prancūzijos Respublika grupės pirmininkas Zygmunt MACKEVIČ.**

Padėkos laiške ponui Zygmuntui Mackevičiui, Prancūzijos Nacionalinės Asamblėjos Pirmininkas Laurent FABIUS rašo, jog šis apdovanojimas paskatino dėti dar daugiau pastangų plėtojant Prancūzijos bei Lietuvos ryšius.

**Prancūzijos Respublikos Užsienio reikalų ministras Hubert VEDRINE**, dėkodamas už sveikinimą, rašo tikintis, kad Lietuvai integruojantis į Europos Sąjungą abiejų šalių draugiški santykiai bei parlamentiniai ryšiai ir toliau stiprės.

**Prancūzijos Respublikos Europos reikalų deleguotas ministras Pierre MOSCOVICI** laiške džiaugėsi galėjęs prisidėti prie Lietuvos ir Prancūzijos santykių stiprinimo bei Lietuvos simpatijomis Prancūzijai, kurias pajuto lankydamasis mūsų šalyje.

**Pierre MOSCOVICI** rašo, kad Lietuvai, ruošiantis stoti į Europos Sąjungą, Prancūzija galėtų suteikti taip reikalingą paramą mūsų Respublikai bei pažymėjo, jog būtina skatinti politinius ir ekonominius šalių ryšius. Ministras užtikrino tam dėsiąs visas savo pastangas.

**Senatorius Claude HURIET** džiaugėsi savo veiklos pagerbimu ir naudodamasis proga, rašo labai vertinąs šalių parlamentarų veiklą, jam rūpi, kad būtų įtvirtintas tikras abipusis bendradarbiavimas.

**Meras Gabriel KASPEREIT** rašo, jog nuo pat Berlyno sienos griuvimo tikėjęs, kad baigsis ir mūsų šalies aneksija. Nuo pat Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atkūrimo užsimezgiusius glaudžius ryšius su mūsų šalimi bei Lietuvos Ambasada Paryžiuje p. **G. Kaspeireit** itin vertina ir puoselėja.

*Parengė Valdas SINKEVIČIUS*

# Valdyba

**1998 m. balandžio 20 d.** Seimo valdybos posėdyje nuspręsta komandiruoti: Seimo narį Vladimirą Jarmolenką į Briuselį (Belgija) 1998 m. balandžio 22-23 dienomis kartu su valstybine delegacija; Seimo narius Audronių Ažubalį ir Ignacą Stasį Uždavinį - į Bratislavą (Slovakija) 1998 m. balandžio 25-29 dienomis dalyvauti Slovakijos Respublikos parlamento ir NATO Ekonomikos komiteto rengiamame tarptautiniame seminare "Demokratinė gynybos išlaidų kontrolė".

Pritarta šioms Seimo narių kelionėms: Simo Ramučio Petrikio - į Hanoverį (Vokietija) 1998 m. balandžio 21 d. dalyvauti Hanoverio mugės Lietuvos verslo dienos renginiuose; Alfonso Bartkaus - į Bratislavą (Slovakija) 1998 m. balandžio 24-29 dienomis dalyvauti Slovakijos Respublikos ir NATO Ekonomikos komiteto rengiamame tarptautiniame seminare "Demokratinė gynybos išlaidų kontrolė"; Kazimiro Danutės Prunskienės - į Harvardo universitetą (JAV) 1998 m. balandžio 28 - gegužės 2 dienomis dalyvauti Moterų - pasaulio lyderių tarybos posėdyje. Valdybos nariai neprieštaravo ir Seimo Žmogaus ir piliečio teisių bei tautybių reikalų komiteto pirmininko Emanuelio

Zingerio kelionei į Strambulą (Turkija) 1998 m. balandžio 29- gegužės 4 dienomis dalyvauti Naujosios Atlanto Iniciatyvos kongreso darbe.

**1998 m. balandžio 22 d.** LR Seimo valdyba nusprendė sušaukti Lietuvos Respublikos Seimo neeilinį posėdį 1998 m. balandžio 28 d. 10 val. Neeiliniame posėdyje bus svarstomi Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo bei Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektai. Planuojama priimti: Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymą, Investicijų į akcines bendroves "Būtingės nafta", "Mažeikių nafta" ir "Naftotiekis" bei reikalavimų akcijų paketų savininkams įstatymą, Akcinės bendrovės "Lietuvos nafta" įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymą, Paskolų iš užsienio bankų Būtingės naftos terminalo projektui finansuoti įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymą.

Nuspręsta 1998 m. balandžio 27-28 dienomis surengti Seime Danijos tarptautinės viešojo administravimo mokyklos seminarą Europos Sąjungos ekonomikos politikos klausimais.

Posėdyje aptartas Kazachstano Respublikos parlamento delegacijos, vadovaujamos Užsienio reikalų gynybos ir saugumo komiteto pirmininko Žaibaichano Adildino, vi-

zitas į Lietuvą 1998 m. gegužės 10-13 dienomis.

Valdybos nariai neprieštaravo Seimo Pirmininko pavaduotojo Felikso Palubinsko komandiruotei į Hagą (Nyderlandai) 1998 m. gegužės 8-10 dienomis dalyvauti Europos kongrese, skirtame Europos judėjimo 50-mečiui bei pritarė šioms Seimo narių kelionėms: Seimo Ekonomikos komiteto narių Sigitos Burbienės, Rimanto Didžioko, Stasio Malkevičiaus, Jūratės Matekonienės, Simo Ramučio Petrikio, Jono Danguolės Sadeikienės, Vidos Stasiūnaitės Onos Suncovienės, Alberto Šimėno, Kęstučio Trapiko ir Jono Valatkos - į Kopenhagą (Danija) 1998 m. balandžio 28-30 dienomis dalyvauti seminare Europos Sąjungos ekonomikos politikos klausimais; Antano Švitros - į Bornholmą (Danija) 1998 m. balandžio 25- gegužės 2 dienomis dalyvauti PHARE rengiamame seminare pirminės sveikatos priežiūros personalo mokymo klausimais; Alfonso Bartkaus ir Elvyros Janinos Kunevičienės - į Taliną (Estija) 1998 m. gegužės 6-8 dienomis dalyvauti Pasaulio banko ekonomikos plėtros instituto organizuojamoje konferencijoje valstybės išlaidų valdymo klausimais.

Valdyba taip pat pritarė parengtom Lietuvos Respublikos Seimo disponuojamų automobilių naudojimo taisyklėms.

*Parengė Vida NACICKAITĖ*

## LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO DISPONUOJAMŲ AUTOMOBILIŲ NAUDOJIMO TAIŠYKLĖS

1. Seimo nariai turi teisę naudotis tarnybiniais automobiliais, kuriais disponuoja Seimas, pagal panaudos sutartį. Sutartis sudaroma ne ilgesniam kaip Seimo nario įgaliojimų laikui. Automobilio draudimą Lietuvos Respublikos teritorijoje apmoka Seimo kanceliarija, už degalus Seimo nariai moka patys.

2. Automobiliai be vairuotojo Seimo nariams skiriami naudotis Seimo administracinės komisijos sprendimu, kuriame nurodoma automobilio markė ir valstybinis numeris. Jeigu automobilis sugenda, Seimo nariui pagal laikiną panaudos sutartį Transporto skyriaus vedėjo sprendimu skiriamas kitas automobilis.

3. Seimo nariui, pateikusiam vairuotojo pažymėjimą ir galiojančią medicinos pažymą, leidžiančią vairuoti transporto priemonę, Transporto skyrius išduoda paskirtą automobilį, įgaliojimą jį vairuoti, automobilio registracijos liudijimą. Kartu įforminami automobilio panaudos sutartis ir perdavimo aktas. Seimo narys

supažindinamas su automobilio eksploatacijos ir draudimo taisyklėmis, kurių privalo laikytis.

4. Seimo nariams skirtų naudo-tis automobilių remontas ir techninė priežiūra atliekami už Seimo lėšas. Jei nuostolių padaryta dėl vairuotojo kaltės ir jų neapmoka draudimas, išlaidas apmoka Seimo narys.

5. Seimo Pirmininkas, jo pava-duotojai ir kancleris pagal pareigas turi teisę naudotis tarnybiniais au-tomobiliais su vairuotoju. Jeigu jie ne-pageidauja naudotis tarnybiniu au-tomobiliu su vairuotoju, gali naudotis Seimo automobiliu be vairuotojo.

6. Seimo nariai, atlikdami savo pareigas, gali nemokamai užsisakyti automobilį su vairuotoju važiuoti Vilniaus mieste. Automobilis be per-traukos gali būti naudojamas ne il-giau kaip 1 valandą. Užsakymas pateikiamas telefonu Seimo kance-liarijos Transporto skyriaus dispeče-rių tarnybai. Jeigu užsakymams įvykdyti trūksta automobilių, pirmenybė teikiama Seimo nariams, kurie ne-turi tarnybinių automobilių. Seimo narys, pasinaudojęs automobiliu, pasirašo vairuotojo darbo dienos apskaitos lape (priedas Nr.3).

Administracinė komisija gali nu-statyti maksimalų užsakymų skaičių vienam Seimo nariui per mėnesį.

7. Seimo komitetų, komisijų, frak-cijų nariams ir darbuotojams suda-roma galimybė nemokamai pasi-naudoti Seimo disponuojamais automobiliais su vairuotoju, kai rei-kia atlikti Seimo komitetų, komisijų, frakcijų užduotis, taip pat Seimo ar Seimo valdybos pavedimus.

Užsakant automobilį kelionei į užmiestį, užpildoma nustatytos for-mos automobilio užsakymo paraiš-

ka (priedas Nr.1), kurią pasirašo ko-miteto, komisijos pirmininkas, frak-cijos seniūnas ar jo įgaliotas asmuo (parašų pavyzdžiai turi būti pateikti Transporto skyriui). Apie užsakymą pranešama prieš 12 valandų telefo-nu Transporto skyriaus dispečerių tarnybai, o automobilio užsakymo paraiška perduodama faksu. Pa-raiškoje nurodomos vykstančių pa-vardės, maršrutas, išvykimo ir grįži-mo laikas. Asmuo, pasinaudojęs automobiliu, pasirašo kelionės lape (priedas Nr.2).

Tarnybinėms užduotims Vilniaus mieste atlikti automobilius su vairuotoju užsako komiteto, komisijos pir-mininkas, frakcijos seniūnas ar jo įgaliotas asmuo; užsakymas per-duodamas telefonu dispečerių tar-nybai ir nurodoma, kas važiuos. Pa-sinaudojus automobiliu, pasirašoma vairuotojo darbo dienos apskaitos lape (priedas Nr.3).

8. Automobilių mėnesio ridos li-mitą Seimo komitetams, komisijoms ir frakcijoms nustato Seimo valdyba.

9. Seimo kanceliarijos darbuo-tojams sudaroma galimybė nemo-kamai pasinaudoti Seimo disponuo-jamais automobiliais su vairuotoju, kai reikia atlikti tarnybines užduotis. Jeigu reikia vykti į užmiestį, automo-bilis užsakomas ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki išvykimo. Tam užpil-doma nustatytos formos automobi-lio užsakymo paraiška, kurią pasi-rašo kanceliarijos vadovo įsakymu įgalioti asmenys. Paraiška perduo-dama faksu Seimo kanceliarijos Transporto skyriui ir telefonu pakar-tojama dispečerių tarnybai. Važiuoti Vilniaus mieste automobilis užsako-mas telefonu tiesiai Transporto sky-riaus dispečerių tarnyboje, nurodo-

mas vykimo laikas ir vieta. Asmuo, pasinaudojęs automobiliu užmies-tyje, pasirašo kelionės lape (priedas Nr.2), o mieste - vairuotojo darbo die-nos apskaitos lape (priedas Nr.3).

10. Jei yra galimybė, Seimo na-riai ir kanceliarijos darbuotojai, pa-teikę raštišką prašymą Transporto skyriaus vedėjui, gali išsinuomoti au-tomobilį asmeniniams reikalams. Faktinės automobilio nuomos išlai-dos apmokamos pagal Seimo kance-liarijos vadovo patvirtintus paslau-gų tarifus. Užsakovas, pasinaudojęs automobiliu, pasirašo kelionės lape, kuriame nurodoma rida ir kelionės lai-kas, į kurį įskaitomas ir laikas au-tomobiliui sugrįžti į Transporto skyrių.

11. Seimo narys, vykstantis į už-sienį jam paskirtu automobiliu, turi prieš 48 valandas raštu apie tai pranešti Transporto skyriui, nurodyti ke-lionės terminus ir maršrutą bei savo lėšomis apdrausti automobilį nuo avarijų ir vagysčių visam buvimo už-sienyje laikotarpiui. Draudimo suma negali būti mažesnė už automobilio vertę.

12. Sprendimus dėl Seimo narių komandiruočių į užsienį automobi-liais Seimo lėšomis priima Seimo valdyba, o dėl Seimo kanceliarijos darbuotojų - kanceliarijos vadovas.

13. Seimo kanceliarijos darbuo-tojų bei padalinių, kurių atliekamas darbas reikalauja nuolat naudoti au-tomobilį, sąrašą tvirtina kance-liarijos vadovas suderinęs su Seimo kancleriu. Sąraše nurodomi skiria-mi automobiliai bei ridos limitai pa-gal darbuotojų pareiškimus (patvir-tintus padalinio vadovo), kuriuose pagrindžiama automobilio skyrimo būtinybė bei pageidaujamas ridos limitas.

## Komisijos

### EKONOMINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO KOMISIJA

Atliktas tyrimas “Dėl AB “Lietuvos kuras” Alytaus naftos produktų bazės nuomos A.Dusevičiaus individualiai įmonei teisėtu-mo”.

Nustatyta, kad Alytaus miesto Taryba, kad miestą apsaugotų nuo dar didesnio jo aplinkos užterštumo,

1995 m. spalio 19 d. uždraudė AB“Lietuvos kuras” Alytaus skyriui nuo 1996 06 01 vykdyti Santaikos g., Alytuje naftos produktų sande-liavimą bei saugojimą. Kreipėsi į AB“Lietuvos kuras” ir Aplinkos ap-saugos ministeriją užtikrinti šio sprendimo vykdymą, užteršto mies-to naftos produktais aplinkos išva-

lymą bei monitoringo darbų finan-savimą.

Nepaisant minėto sprendimo, naftos produktai buvo sandėliuoja-mi ir saugomi vėliau kaip 1996 06 01. Pažeidžiant Alytaus miesto Ta-rybos sprendimą, AB“Lietuvos ku-ras” 1996 02 13 išnuomavo Alytaus naftos produktų bazę iki 2006 metų

A.Dusevičiaus individualiai įmonei naftos produktų sandėliavimui ir saugojimui bei sudarė sutartį dėl savo šviesių naftos produktų pasaugos.

A.Dusevičiaus individuali įmonė neturėdama ekologinio paso -leidimo, neįsiregistravusi Alytaus savivaldybės registre įstatų, vykdė Alytaus naftos produktų bazėje veiklą iki 1997 02 01.

Aplinkos apsaugos ministerijos Alytaus regiono departamentas atliko A.Dusevičiaus individualioje įmonėje 3 kompleksinius patikrini-

mus, surašė 5 privalomus nurodymus, paskyrė ir išieškojo 2 administracines nuobaudas, 1997 02 20 priėmė sprendimą dėl A.Dusevičiaus individualios įmonės ūkinės veiklos sustabdymo.

A.Dusevičiaus individuali įmonė nesilaikė su AB "Lietuvos kuras" sudarytos sutarties sąlygų ir laiku neatsiskaitė už nuomą, nupirktus 17 automobilių ir naftos produktus, nesumokėdama daugiau kaip 1 mln. Lt, nors tais pačiais metais, pagal neaiškius kreditorinius įsiskolini-

mus, vykdė į užsienio banką pervežimus 98400 JAV dolerių ir tarpusavio atsiskaitymus su firma "PRIMA ROSA". Kilus abejonėms dėl šių atsiskaitymų pagrįstumo ir A.Dusevičiaus individualios įmonės piniginių lėšų kilmės, medžiaga perduota į Lietuvos Respublikos Generalinę prokuratūrą. Apie AB "Lietuvos kuras" pareigūnų įstatymų nesilaikymą informuotas steigėjas - Ūkio ministerija.

*Komisijos patarėja  
Leonarda KUODIENĖ*

## ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KOMISIJA

### PAREIŠKIMAS

1998 04 16

#### DĖL SEIMO NARIO ARTŪRO PLOKŠTO ELGESIO

1998 m. balandžio 8 d. Seimo posėdyje Seimo narys Artūras Plokšto, kalbėdamas dėl Tautinių mažumų įstatymo pakeitimo, Kalbos inspekcijos darbuotojus pavadino "chunveibiniais iš inspekcijos".

Etikos ir procedūrų komisija mano, kad taip elgdamasis Seimo narys Artūras Plokšto įžeidė valstybės institucijos tarnautojus, kurie rūpinasi Lietuvos Respublikos įstatymų vykdymu. Tokiu elgesiu parodyta nepagarba Seimui ir valstybės institucijai - Kalbos inspekcijai.

Tvarkydami nacionalinius reikalus turime remtis tarptautiniais standartais, demokratinėse šalyse susiklosčiusia praktika. Ten, kaip žinoma, nacionalinių mažumų pastangos integruotis į valstybės, kurioje gyvena, visuomenę (ypač valstybinės kalbos atžvilgiu) yra savaime suprantama būtinybė.

Etikos ir procedūrų komisija siūlo Seimo nariui Artūrai Plokšto vengti įžeidinėjimų, rodyti daugiau geros valios visų Lietuvos Respublikos piliečių atžvilgiu.

*Komisijos pirmininkas Kazimieras KRYŽEVIČIUS*

### PAREIŠKIMAS

1998 04 16

#### DĖL SEIMO ŠVIETIMO, MOKSLO IR KULTŪROS KOMITETO KREIPIMOSI

Į Etikos ir procedūrų komisiją kreipėsi Švietimo, mokslo ir kultūros komitetas siūlydamas "įvertinti jau ne kartą Lietuvoje ir užsienyje padarytus Seimo nario J.G.Mincevičiaus pareiškimus, kuriuose pateikiami tikrovės neatitinkantys teiginiai, tendencingai nušviečiama lenkų tautinės mažumos padėtis Lietuvoje."

Komisija k o n s t a t u o j a:

Lenkijos laikraštyje "Dziennik Baltycki" buvo paskelbti Seimo nario Jano Mincevičiaus teiginiai, esą jis sakęs, kad tik vienoje regiono bažnyčioje pamaldos vyksta lenkų kalba, kad lenkiškose mokyklose negalima kabinti užrašų lenkų kalba, "iš valstybės biudžeto negauname jokių lėšų mūsų švietimui."

Kitame laikraštyje - "Życie Warszawy" - buvo rašoma, kad, pasak Seimo nario Jano Mincevičiaus, "lenkiškos mokyklos negauna jokių dotacijų iš valstybės biudžeto."

Seimo narys Janas Mincevičius savo laiške laikraščiu "Dziennik Baltycki" ir pareiškimė Seimo posėdyje (1998 03 26) paneigė jam priskiriamus teiginius, kurie buvo išspausdinti Lenkijos spaudoje. Šis laikraštis pripažino ir paskelbė, kad straipsnyje pateikta klaidinga informacija apie lenkų kalbos vartojimą bažnyčiose ir gyventojų tautinę sudėtį Vilniaus krašte. Tačiau kiti tikrovės neatitinkantys teiginiai liko nepaneigti.

Etikos ir procedūrų komisija siūlo Seimo nariui Janui Mincevičiui reikalauti, kad žiniasklaidoje pasirodę su jo asmeniu siejami klaidingi teiginiai būtų viešai paneigti, konkrečiai nurodant tikrąją lenkų padėtį Lietuvoje.

*Komisijos pirmininkas Kazimieras KRYŽEVIČIUS*

# Frakcijos

Šių metų balandžio 18-ąją Lietuva atsisveikino su iškiliumi savo sūnumi, Kovo 11-osios Akto signataru, profesorium, ekonomikos mokslų habilituotu daktaru **Kazimieru Antanavičiumi**. Galima būtų nebevardinti, jog jis - vienas žymiausių Atgimimo epochos veikėjų, TSRS liaudies deputatas, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos narys, jos Ekonomikos komiteto pirmininkas, Lietuvos Respublikos Seimo narys, ėjęs ir čia Ekonomikos komiteto pirmininko pareigas. Būtų galima neminėti ir to, jog dar 1987-aisiais, jis, ekonomikos mokslų daktaras, nebūdamas LKP nariu, drąsiai iškėlė Lietuvos ekonominio savarankiškumo idėją, ją visaip propagavo, turėdamas viltį, jog tai taps tiltu ir į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. O juk nedaugelis tuomet drąsūs buvo. Neatsitiktinai jis - ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, Sąjūdžio Seimo narys, Sąjūdžio Seimo Tarybos narys. Jis - ir daugiapartinės sistemos aktyvus propaguotojas, pirmasis savo veiklą legalizavusios LSDP pirmininkas.

## Lietuvos Socialdemokratų frakcijos Seime KREIPIMASIS

Į Jo Ekselenciją Respublikos Prezidentą

p. Valdą Adamkų,

Lietuvos Respublikos Seimo vadovybę ir Vyriausybę

Jo pastangomis Socialistų Internacionalas 1990-jų spalio 9-ąją pripažino pilnas LSDP teises šioje organizacijoje, tuo pačiu pripažino ir Lietuvos valstybingumo atstatymą. Dar daug ką būtų galima priminti ar prisiminti. Tačiau argi to reikia? Juk ir taip didelė Lietuvos visuomenės dalis, vien paminėjus jo vardą, jį prisimena su meile ir pagarba. Tai gal ir tiksliausiai nusako vieną mintį: "Pastačiau paminklą už varį tvirtesnį".

Bet ar tikrai mes, likusieji, deramai atidavėme pagarbą šiam Atgimimo epochos Ažuolui. Tie, kas dalyvavome laidotuvėse, negalėjome nepaklausti savęs, ar iš tikrųjų egzistuoja Lietuvos valstybė, galinti deramai pagerbti savo iškilųjį sūnų. Nerasta deramos vietos pašarvoti velionį, neatspausdintas oficialus ir išsamus nekrologas, neatidavė jam pagarbos ir Lietuvos kariuomenė, nebuvo kam nešti Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės vainikų. Turbūt nėra Lietuvoje garbės kuopos! O kad prie kapo duobės neištartų padėkos žo-

džių oficialūs šių institucijų vadovai ar atstovai, net ir nebūtom galėjęs pagaltoti. Ką jau ten tuomet norėti, kad būtų Nacionalinė televizija, orkestras, Lietuvos trispalvė! O kad būtų šešiasdešimtmečio, žinota, jog profesorius gyvena paskutines dienas ir vis tik nesugebėta įteikti jam jokio valstybės apdovanojimo! Negi tik du signatarai nusipelnė, o štai kitos iškilios asmenybės - ne! Be kita ko šiomet minėsime Sąjūdžio dešimtmetį. Gal ir tai nėra proga pagerbti išeinančiuosius ar išėjusiuosius?

Negi taip galėjo atsitikti Kazimiero Antanavičiaus išsvajotoje nepriklausomoje Lietuvoje? Dabar galbūt galima tik teisintis. Bet galima dar ir atitaisyti, ir pasitaisyti. Todėl kreipiamės į Jo Ekselenciją Respublikos Prezidentą p. Valdą Adamkų, Lietuvos Respublikos Seimo vadovybę ir Vyriausybę prašydami deramai įamžinti Kazimiero Antanavičiaus atminimą. Tam yra labai daug būdų.

Frakcijos vardu

**Vytenis Povilas ANDRIUKAITIS**

Vilnius, 1998 04 21

# Komitetai

1998 balandžio 20

**BIUDŽETO IR FINANSŲ KOMITETO** posėdyje finansų viceministras Edmundas Žilevičius informavo Seimo narius apie tai, kaip vykdomas valstybės ir savivaldybių biudžetas. Viceministras teigė, kad I ketvirčio Valstybės biudžeto planas įvykdytas 96,3 proc., negauta 78 mln. 620 tūkst. litų. Savivaldybės į savo biudžetus surinko 96

proc. planuotų lėšų. Komiteto pirmininkė Elvyra Kunevičienė, kalbėdama apie savivaldybių biudžetus, sakė, kad didžiausia bėda yra ta, jog asignavimų valdytojai nepanaudoja jiems skirtų lėšų. Per pirmą ketvirtį savivaldybės nepanaudojo 214,05 mln. litų. Komiteto nariai sutarė, kad kitame komiteto posėdyje ši problema bus apsprastyta. Dar viena problema, kurią pažymėjo kalbėjusieji - nepanaudojamos užsienio paskolos.

Posėdyje taip pat aptartas Mokesčių administravimo įstatymo 22 straipsnio papildymo įstatymo projektas. Ūkio ministerijos atstovė, komentuodama šio įstatymo papildy-

mo reikalingumą, teigė, kad tai suteiktų teisinį pagrindą Mokesčių inspekcijai teikti duomenis Vyriausybės įgaliotai institucijai ( šiuo metu - Ūkio ministerijai) apie įmonių finansinę padėtį. Šie duomenys būtų naudojami analizuoti nuostolingai dirbančių įmonių veiklą bei būtų formuojama įmonių duomenų bazė. Diskusijų metu beveik visi kalbėjusieji pabrėžė, kad įstatymo papildymas, toks, koks yra pateiktas, negali būti net svarstomas. Komiteto pirmininkės Elvyros Kunevičienės nuomone, verslininkai ir mokesčių inspekcija turėtų būti partneriais, o šis papildymas verstų vieną iš partnerių (mokesčių inspek-

cija) išduoti kitą partnerį. Tokiam įstatymo papildymui prieštaravo ir Mokesčių inspekcijos viršininkė Nijolė Pitrienienė bei finansų viceministras Rimantas Survila. Finansų ir biudžeto nariai nutarė nepritari šiam įstatymo papildymui.

Pristatant Paskolų iš užsienio bankų Būtingės naftos terminalo projektui finansuoti įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą pažymėta, kad Vyriausybė jau suteikė valstybės garantijas užsienio bankams, teikiantiems paskolas akcinei bendrovei "Būtingės nafta" 101,575 mln. JAV dolerių sumai. Toliau finansuoti statybą nėra lėšų, todėl Vyriausybė nusprendė suteikti papildomą valstybės garantiją trumpalaikiai 75 mln. JAV dolerių tiltinei paskolai, kol bus surastas realus investitorius arba kreditorius. Kaip teigė Vyriausybės atstovas, toks investitorius jau yra. Komiteto narius domino, ar suteikus valstybės garantijas minėtai sumai nebus pažeistas skolinimosi limitas. Finansų ministerijos atstovai patikino, kad nebus, nes dažniausiai skolinama tik 50 proc. galimo kiekio. Biudžeto ir finansų komiteto nariai po neilgų diskusijų pritarė įstatymo projektui.

**EKONOMIKOS KOMITETAS** pritarė Akcinės bendrovės "Būtingės nafta" įstatinio kapitalo didinimo ir reikalavimų akcijų paketų savininkams įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui (Nr.P-1129-2) bei Ryšių įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui (Nr.P-1115) (su išlygomis) ir iniciatorių pateiktam Akcinės bendrovės "Lietuvos nafta" įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui (Nr.P-1135). Seimo plenariniame posėdyje komiteto vardu kalbėti pavesta S.Malkevičiui.

Apsvarščius Paskolų iš užsienio bankų Būtingės naftos terminalo projektui finansuoti įstatymo dalinio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą (Nr.P-1136), nuspręsta pritari projektui su išlygomis,

atsižvelgiant į Juridinio skyriaus pastabas. Vyriausybei rekomenduota: įstatymo projekto 1 straipsnyje nustatyti tokią trumpalaikę tiltinę paskolą su garantijų perėmimu, kurios užtektų Būtingės naftos terminalo pirmajai eilei pastatyti; siekiant palankesnių sąlygų paskoloms Būtingės naftos terminalo projektui finansuoti, papildyti įstatymo projekto 3 straipsnį, išplečiant įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje išvardintų užsienio bankų sąrašą. Plenariniame posėdyje komiteto vardu kalbėti pavesta S.Malkevičiui.

Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 17 straipsnio papildymo ir 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (Nr.P-1013) svarstymas bus tęsiamas po to, kai Seime bus priimta LR valstybinio ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo projekto (Nr.P-735) 20 straipsnio penktoji dalis. Vyriausybės paprašyta pateikti išvadą dėl įstatymo projekto (Nr.P-1013).

**GAMTOS APSAUGOS KOMITETAS** pritarė Miškų įstatymo 3, 4, 7, 16, 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui (Nr.P-1131) ir Administracinių teisės pažeidimų kodekso papildymo 51(11) straipsniu ir 242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui (Nr. P-1130) bei, atsižvelgęs į svarstymo metu pateiktas pastabas ir pasiūlymus, nusprendė patikslinti įstatymo projekto (Nr. P-1130) redakciją.

Komitetas, apsvaustęs klausimą dėl Vyriausybės 1995.12.29 nutarimo (Nr. 1640) papildymo, konstatavo, kad galiojančiomis teritorijų planavimo normomis reglamentuoti atstumai nuo lengvųjų automobilių techninio aptarnavimo įmonių iki kitokios paskirties objektų, tačiau teritorijos minėtų atstumų zonose neįvardintos sanitarinėmis apsauginėmis ir veikla jose nereglamentuota. Aplinkos apsaugos ministro p.A.Čapliko paprašyta skubos tvarka parengti ir Vyriausybei pateikti Vyriausybės 1995.12.29 nutarimo (Nr. 1640) papildymo projektą.

**KAIMO REIKALŲ KOMITETAS** Žemės nuomos įstatymo 7 straipsnio papildymo įstatymo projektui (Nr.P-1123) pritarė su išlyga.

Komiteto posėdyje, išklausius Žemės ir miškų ūkio ministro E.Makelio ir kitų ministerijos specialistų pateiktą informaciją apie Žemės ir miškų ūkio ministerijos pagrindinių veiksmų, įgyvendinant žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką, nuspręsta gegužės 4 d. surengti Kaimo reikalų komiteto posėdį Žemės reformos klausimais.

Apsvarščius AB "Žemaitijos pienas" pasiūlymus, pateiktus Prezidentui, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui ir kitoms institucijoms "Dėl padėties pieno ir jo produktų rinkoje", nuspręsta informuoti AB "Žemaitijos pienas", kad: 1998 m. balandžio 10 d. Žemės ir miškų ūkio ministerijos įsakymu Nr.184 priimtas sprendimas skirti subsidijas pieno produktų eksportui; 1998 m. balandžio 23 d. rengiama konferencija pieno ūkio būklei bei perspektyvoms aptarti; Žemės ir miškų ūkio ministerija iki 1998 m. gegužės 1 d. numato peržiūrėti pieno supirkimo kainas ir subsidijavimo tvarką.

Taip pat apsvaustyti AB "Rokiškio sūris" pateikti pasiūlymai Seimo Kaimo reikalų komitetui. Nuspręsta pritari Finansų ministerijos parengtame atsakyme AB "Rokiškio sūris" išdėstytoms mintims bei pasiūlyti Žemės ir miškų ūkio ministerijai kartu su Finansų ministerija išnagrinėti žemės ūkio ir maisto produktų apmokestinimą pridėtinės vertės mokesčiu ir iki gegužės 15 d. pateikti pasiūlymus komitetui dėl galimo šio mokesčio diferencijavimo.

**SOCIALINIŲ REIKALŲ IR DARBO KOMITETAS** Darbo sutarties įstatymo 1 ir 36 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui (Nr.P-931(4)) pritarė su išlygomis, o Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą (Nr.P-1102) grąžino iniciatoriams tobulinti.

Apsvarsčius Vidaus reikalų, Valstybės saugumo, Krašto apsaugos ir Prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 9, 10 ir 16 straipsnių papildymo įstatymo projektą Nr.P-1041 (2), nuspręsta daryti projekto svarstymo pertrauką bei prašyti Vyriausybės išvadų dėl darbo stažo įvertinimo asmenims, pradėjusiems tarnauti ar dirbti krašto apsaugos ir valstybės saugumo sistemose iki 1991 metų gruodžio 31 dienos.

Posėdyje pristatyta Invalidų reikalų tarybos prie Vyriausybės veikla ir 1998 m. invalidų rehabilitacijos bei socialinės integracijos programos. Komitetas, išklauses informaciją, nusprendė siūlyti Invalidų reikalų tarybai informuoti komitetą apie skirtų lėšų tikslinį panaudojimą 1997 metais, detalai nurodant, kur jos panaudotos, ir 1998 metams skirtų lėšų paskirstymą. Taip pat informuoti apie invalidų organizacijų programų, finansuojamų iš valstybės biudžeto ir tarptautinių fondų, finansų poreikį.

**SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETO** posėdyje, dalyvaujant Sveikatos apsaugos ministerijos atstovams, apsvarsčius Paciento teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo įgyvendinimo eigą bei problemas, konstatuota, kad patvirtinta sveikatos priežiūros įstaigų dokumentų saugojimo tvarka, tačiau kiti reikalingi poįstatyminiai aktai nėra patvirtinti. Todėl komitetas nutarė atsižvelgti į Sveikatos apsaugos ministerijos išdėstytus motyvus dėl Paciento teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo IV-ojo skyriaus įsigaliojimo atidėjimo bei parengti atitinkamą įstatymo pataisą, numatančią šio skyriaus įsigaliojimą 1999.01.01d. Kadangi Paciento teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 16 str. nuostatos neatitinka Draudimo įstatymo nuostatų, neaiškiai apibūdintas žalos sveikatai įvertinimas, o įstatymas ne visiškai suderintas su Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu, komitetas nutarė siūlyti Sveikatos apsaugos ministerijai sudary-

ti darbo grupę šio įstatymo IV-ojo skyriaus ir kitoms nuostatoms peržiūrėti bei įstatymo pataisoms parengti.

Komitetas kartu su Sveikatos apsaugos ministerijos atstovais taip pat apsvarstė Gydytojo medicinos praktikos įstatymo įgyvendinimo eigą bei problemas. Konstatuota, kad šis įstatymas, kuris įsigaliojo 1997. 01. 01 d., dar nėra įgyvendinamas. Jau yra patvirtintas gydytojų specialybių ir subspecialybių sąrašas, dalis gydytojų specialybių medicininis normų, tačiau poįstatyminiai aktai, kurie reikalingi, kad būtų įgyvendintas Gydytojo medicinos praktikos įstatymas, iki šiol nėra patvirtinti. Komitetas nutarė siūlyti Vyriausybei ir Sveikatos apsaugos ministerijai artimiausiu metu patvirtinti poįstatyminius aktus ir suformuoti gydytojų registrą bei atlikti kitus darbus, leisiančius įgyvendinti Gydytojo medicinos praktikos įstatymą. Sveikatos apsaugos ministerijai taip pat pasiūlyta pateikti Gydytojo medicinos praktikos įstatymo įgyvendinimo įstatymo pataisas, numatančias atidėti licencijų išdavimo dabar dirbantiems gydytojams terminą.

Lietuvos Respublikos Alkoholio kontrolės įstatymo 1, 4, 5, 7, 17, 19, 20, 21, 24, 25, 36, 43, 44 ir 46 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui (Nr.P-1097) pritarta su išlygomis.

**TEISĖS IR TEISĖTVARKOS KOMITETAS** pritarė Notariato įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui (Nr.957(2), Notariato įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo įsigaliojimo įstatymo projektui (Nr.958(2) (atsižvelgiant į komiteto posėdyje išsakytas pastabas) ir Prezidento rinkimų įstatymo 74 straipsnio pakeitimų įstatymo projektui (Nr.651(2).

Apsvarsčius Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektą (Nr.1138), nuspręsta iš esmės pritariti įstatymo projektui su išlygomis: nustatant šio įstatymo 1 straipsnio įgyvendinimo

tvarką reikia atsižvelgti į Seimo Juridinio skyriaus pastabą; reikėtų išspręsti naikinamų ministerijų darbuotojų, kurių atliekamos funkcijos perduodamos kitoms institucijoms, perkėlimo į šias institucijas, klausimą; išėitines pašalpos turėtų būti išmokamos tik atleidžiamiesiems iš darbo darbuotojams.

Advokatų įstatymo projekto (Nr.955(2) ir Advokatų įstatymo įgyvendinimo įstatymo projekto (Nr.956(2) padaryta svarstymo pertrauka, o Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo projektui (Nr.1034(2) nepritarta ir projektas gražintas iniciatoriams tobulinti.

**VALDYMO REFORMŲ IR SAVIVALDYBIŲ KOMITETAS**, apsvarsčius Seimo narių pasiūlymus dėl Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo projekto (Nr. P-1095(7\*)), nusprendė kiekvieno Seimo nario pasiūlymus vertinti atskirai, balsuojant įstatymo projekto priėmimo metu.

Apsvarsčius Vyriausybės įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo projektą (Nr. P-1138) ir P.Papovo alternatyvų įstatymo projektą (Nr. P-1138(A)(2), nuspręsta pritariti Vyriausybės parengtam įstatymo projektui (Nr. P-1138).

Komitetas taip pat pritarė Apskrities valdymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektui (Nr. P-1116) (su išlygomis) ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui (Nr. P-1133) (papildyti projekto 2 sakinį žodžiais „kurio darbo reglamentą tvirtina Komisijos pirmininkas“).

Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymo 17 straipsnio papildymo ir 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (Nr. P-1013) svarstymas bus tęsiamas, kai bus priimtas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.

*Gabrielė JANŠIENĖ*

## Aptartos Lietuvos pienininkystės plėtojimo galimybės

1998 m. balandžio 22 d. Kaimo reikalų komitetas surengė seminarą „Dėl pieno ūkio politikos”. Seminare pranešimus skaitė Ajovos valstijos universiteto profesorius W. Mayers ir vieno didžiausių JAV pieno kooperatyvų atstovas R. Nooter.

JAV analitikai pateikė keturis Lietuvos pienininkystės modeliavimo scenarijus, kurie iš esmės apima superkamo pieno kainų politiką bei pieno produktų kokybę. Pienininkystės paramos projektą Lietuvoje vykdo R. Nooter finansuojamas vienas iš penkių didžiausių JAV maisto ir žemdirbystės kooperatyvų „Land O'Lakes”. Projekto tikslas - pagerinti žaliavinio pieno kokybę ir suteikti techninę pagalbą pieno perdirbimo įmonėms. „Dvejus metus JAV ekspertai dirbo su įvairiomis privačiomis pieno bendrovėmis, o pastaruoju metu labiau orientuojasi į politikus ir pareigūnus, kurie įgyvendins pateiktas programas”, sakė generalinis projekto vadybininkas R. Nooteris Seimo Kaimo reikalų komiteto seminare. JAV analitikai mano, kad Lietuva, vykdydama agresyvią pieno kokybės gerinimo politiką, per penkerius metus gali pasiekti tokios pieno kokybės, kokią JAV pavyko pasiekti per daug ilgesnį lai-



Kaimo reikalų komiteto pirmininkas Vaclovas Lapė, JAV maisto ir žemdirbystės kooperatyvo „Land O'Lakes” generalinis projekto menedžeris Robert Nooter, USAID atstovas Aldas Kriaučiūnas

kotarpį. Tam pasitarnautų spaudimas sumažinti žemės ūkio programų kaštus, mažesnis vyriausybės kišimasis į pieno rinką, pienininkystės programų keitimas pagal tarptautinius prekybos reikalavimus. Ekspertų teigimu, ateinantį

dešimtmetį pasaulinė sūrio paklausa vienam žmogui padidės 23 proc., lieso pieno importo paklausa augs tik po 1 proc. per metus, Rusijos sviesto importas pamažu augs iki 2003 metų. Tai gera galimybė Lietuvai didinti jo eksportą.

## Seimo Pirmininkas

### VYTAUTAS LANDSBERGIS PRIĖMĖ LENKIJOS SEIMO RYŠIŲ SU LENKAIS UŽSIENYJE KOMISIJOS PIRMININKĄ

„Norime ir toliau su Lietuva palaikyti konstruktyvų ir draugišką dialogą, prasidėjusį atsikūrus abiem mūsų valstybėms”, pasakė Lenkijos

Seimo Ryšių su lenkais užsienyje komisijos pirmininkas p. Andžėjus Zakševskis (Andrzej Zakszewski) balandžio 17 d., pristatydamas Lenkijos Seimo ir Senato narių delegaciją Lietuvos Seimo Pirmininkui Vytautui Landsbergiui. „Mūsų panašūs likimai”, pastebėjo svečias. Jo nuomone, istorijos raidoje lietuvių ir lenkų santykiuose būta sunkių ir netgi dramatiškų momentų, tačiau negalima visą laiką žiūrėti į praeitį, nes gyvenimas sparčiai bėga į priekį, kuriame, pasak A. Zakševskio, turi vyrauti gėris ir supratimas.

Svečiai informavo Seimo Pirmininką apie savo vizito į Lietuvą tikslą - dalyvauti Lietuvos lenkų sąjungos įkūrimo 10-ies metų sukakties iškilnėse ir padėti pamatinį akmenį pradedamiems statyti Lenkų namams. Tikimasi, jog šių namų atsiradimas prisidės prie lenkų ir lietuvių santykių gerinimo, tautų tarpusavio supratimo, padės galutinai išgydyti senas žaizdas. A. Zakševskio nuomone, Lietuvos lenkai „viena vertus, neturėtų atsisukti nugaromis ir vieni į kitus, kita vertus, jie neturėtų atsukti nugarų Lietu-



*Lenkijos Seimo Ryšių su lenkais užsienyje komisijos pirmininkas Andrzej Zakrzewski, šios komisijos narė Elżbieta Radziszewska*

vos valstybei“. Iš susitikimų su Lietuvos lenkais, pasak svečio, galima padaryti išvadą, jog jie pasisako už pilnavertį gyvenimą valstybėje. Seimo Pirmininkas teigiamai įvertino šias tendencijas ir sakė pastebėjęs, jog retesni tapo ir kai kurių asmenų bandymai eskaluoti konfrontaciją tarp lenkų ir lietuvių. Tai, Vytauto Landsbergio nuomone, nu-teikia optimistiškai: “O aš iš esmės esu nepagydomas optimistas”.

Susitikime dalyvavusios senatorės Janinos Sagatovskos nuomone, reikia daugiau laiko, kantrybės ir pakantumo vienų kitiems. “Tik taip persirgsim tas problemas”, sakė senatorė.

Susitikimo metu buvo pasikeista nuomonėmis apie publikacijas, pasirodžiusias spaudoje po paskutiniojo Lietuvos ir Lenkijos Seimų narių Asamblėjos posėdžio. A. Zakševskio manymu, kai kurios problemos buvo perdaug išpūstos arba neadekvačiai atspindėtos. Seimo Pirmininkas pastebėjo, jog Lenkijos spauda bei televizija kartas nuo karto pradeda antilietuvišką kampaniją. Skaitytojams stengiamasi įteigti, kad Lietuvos lenkų vaikai mokyklose nemaitinami, kad jų maitinimui skiriama žymiai mažiau lėšų, negu lietuvaiciams, kad lenkų vaikai aplamai badauja. “Ar tai tiesa?”, klausė Vytautas Landsbergis.

“Kiekvienoje šalyje yra politinis gyvenimas ir politinis folkloras”, pastebėjo A. Zakševskis.

Seimo Pirmininkui pasiteiravus apie paminklo Antanui Baranauskui Seinuose statymo perspektyvas, A. Zakševskis informavo, jog jis pats asmeniškai gegužės mėnesį važiuosias į Seinus rūpintis, kad jau šiemet darbai pajudėtų.

## PARLAMENTO DELEGACIJOS VIZITAS ITALIJOJE

### Su Popiežiumi - apie Lietuvos ir Rusijos santykius

1998 m. balandžio 21 d. antrąją oficialaus vizito Italijoje dieną Seimo Pirmininkas ir jį lydinti Seimo narių delegacija - Bronislovas Kuzmickas, Marija Šerienė, Gintaras Šileikis - pradėjo Vatikane audien-cija pas **Popiežių Joną Paulių II-ąjį**. Vytautas Landsbergis su Šventuoju Tėvu daugiau kaip pusę valandos kalbėjosi Bibliotekoje.

Kaip informavo Seimo Pirmininkas, jis padėkojo Jonui Pauliui II-ajam už ankstesnius ir šį susitikimą, o ypačiai - už jo nepaprastos reikšmės istorinį sprendimą dėl Vilniaus arkivyskupijos ir visą indėlį į

lietuvių ir lenkų santykių normalizavimą. Šventajam Tėvui domintis, Vytautas Landsbergis papasakojo apie šių santykių plėtrą Europos vi-nijimosi ir saugumo kontekste, taip pat apie Lietuvos ir Rusijos santykius. Popiežiui pastebėjus, jog Rusija neturi jokios istorinės demokratinės patirties, kai Lenkija ir Lietuva tai turėjo jau senaisiais bajorų Respublikos laikais, Seimo Pirmininkas komentavo aplink Latviją sukeltą įtampą, kuri liečia visą Baltijos regioną, o kai kuriose Vakarų valstybėse matoma gan vienpusiškai. Abiems prisiminus Popiežiaus kelionę į Lietuvą, Vytautas Landsbergis pasidžiaugė puikia Šventojo Tėvo mintimi įkurdinti mažuosius brolius pranciškonus prie Kryžių kalno. Pokalbio pabaigoje Jonas Paulius II-asis pasveikino ir palaimino p. Gražiną Landsbergienę ir visą Lietuvos Seimo delegaciją.

### N.Mancino neramina ES politinės strategijos trūkumas

“Džiaugiuos, kad Lietuvos ir Italijos ryšiai stiprėja”, **pasakė Senato Pirmininkas Nicola Mancino**, priimdamas Seimo Pirmininką Vytautą Landsbergį ir jo vadovaujamą delegaciją. N. Mancino pabrėžė, jog ir jo, ir kitų aukštų šalies pareigūnų apsilankymas Lietuvoje praėjusiais metais rodo, kad abi šalys artėja viena prie kitos. Tam nemažai įtakos turi ir sėkmingai plėtojami parlamentiniai ryšiai.

Italijos kultūros instituto įkūrimas Lietuvoje įkvėptų daugiau gyvybės santykiams tarp mūsų šalių. N. Mancino pritarė šiai minčiai ir pažadėjo pats prisidėti, kad tokia idėja būtų kuo greičiau realizuota.

Seimo Pirmininkas padėkojo už N. Mancino paramą ratifikuojant Italijos parlamente Lietuvos ir Europos Sąjungos sutartį ir patikino, jog Lietuva deda visas pastangas kuo greičiau įsijungti į derybų procesą. “Mes teigiamai vertiname tai, ką Jūs darote Lietuvoje, nes tai liudija apie stabilumo Europoje didėjimą”, kalbėjo

N. Mancino. Jis sakė suprantąs Lietuvos siekį kaip galima greičiau integruotis į Vakarų struktūras ir pabrėžė esąs įsitikinęs, jog Lietuva bus Europos Sąjungos ir NATO nare. Tam pasitarnaus intensyvus Lietuvos ir Vakarų valstybių atitinkamų institucijų bei Vyriausybių bendradarbiavimas. Italijos Vyriausybė, pasak N. Mancino, suinteresuota stiprinti santykius su Vidurio Europos šalimis ir yra pasirengusi didelį dėmesį skirti toms valstybėms, kurios dar nepriklauso ES.

Susitikimo metu pasikeista nuomonėmis apie politinę situaciją Rusijoje. “Mus kartais neramina įtampa tarp Rusijos ir Baltijos šalių kūrimo tendencija”, sakė Vytautas Landsbergis. Jo nuomone, Rusija periodiškai atnaujinama spaudimą šiam regionui, kuris yra jautrus saugumo prasme ir svarbus kaip visos Europos stabilumo veiksnys. Europa, deja, ne visada pasiruošusi kurią nors Baltijos šalį paremti kaip šeimos narę. “Mūsų išsilaisvinimas dar nesibaigė, mes dabar turime išsikvototi laisvę rinktis”, pabrėžė Seimo Pirmininkas. N. Mancino pastebėjo, jog Italiją irgi neramina tai, kad Europos Sąjungoje kartais trūksta politinės strategijos.

**N. Mancino domėjosi Lietuvos ir Lenkijos santykiais. Jis minėjo savo susitikimą su Lenkijos Vyriausybės vadovu, kuris patvirtino Lenkijos poziciją - visokeriopai remti Baltijos valstybes.** Seimo Pirmininkas informavo apie sėkmingai veikiančią tarpparlamentinę Lietuvos ir Lenkijos Asamblėją. N. Mancino teigiamai vertino Lietuvos iniciatyvą į ateinančią Asamblėjos sesiją pakviesti Latvijos atstovus, o į Baltijos asamblėją - Lenkijos parlamentarų. “Mes puikiai suprantame savo geopolitinę padėtį ir jungties vaidmenį, todėl stengsimės, kad Vidurio Europos ir Baltijos šalių bendradarbiavimas vystytųsi ir stiprėtų”, sakė Vytautas Landsbergis. Jis patikino, jog **Lietuva nori užmegzti glaudesnius ryšius su kaimynais už jūras.** “Arčiausiai mūsų šia pras-

**me yra Švedija”,** sakė Seimo Pirmininkas.

Seimo Pirmininkas pakvietė N. Mancino atvykti į Lietuvą dar kartą ir įsitikinti, kokie dideli pasikeitimai įvyko šalyje per metus. (*Apie vizitą 96.IV.22 - žr. “SK” 96/14*).

### Konstituciniame teisme - apie LR Ambasados pastatą

“Kai mes buvome opozicijoje, Konstituciniam Teismui parūpindavome nemažai darbo, dabartinė opozicija stengiasi dar labiau”, sakė Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis, susitikęs su **Italijos Konstitucinio Teismo Pirmininku Renato Granata.** Susitikime dalyvavo Lietuvos parlamentarai bei Konstitucinio Teismo nariai.

Seimo Pirmininkas domėjosi Konstitucinio Teismo veikla Italijoje, kas gali kreiptis į šią instituciją, kaip ji elgiasi vienu ar kitu atveju, kuriais atvejais Konstitucinis Teismas gali panaikinti įstatymą nuo jo priėmimo dienos. Tokias ypatingas galimybes numato Italijos Konstitucinio Teismo Kodeksas. Jį R. Granata padovanojo Vytautui Landsbergiui ir visiems delegacijos nariams.

Susitikimo metu Vytautas Landsbergis teiravosi R. Granato bei Konstitucinio Teismo teisėjų pozicijos dėl Italijos Vyriausybės juridinės atsakomybės už buvusios Vyriausybės sprendimą. Tai klausimas, susijęs su Lietuvos ambasados pastato Romoje problema. Seimo Pirmininko nuomone, 1945-ųjų metų Italijos Vyriausybė padarė neteisėtą žingsnį, atiduodama Sovietų Sąjungai Lietuvai priklausiusį pastatą, išpirkdama jį tuo metu okupuotos Lietuvos pinigais - depozitu banke. “Ar gali Jūsų Konstitucinis Teismas padėti išspręsti susidariusią situaciją?”, klausė Vytautas Landsbergis. Lietuvos užsienio reikalų ministerija, pasak R. Granatos, turėtų kreiptis į Italijos teismą, kurio teisėjai, peržiūrėję bylą, pasakys, ar, remiantis galiojančiais įstatymais, galima kelti civilinę bylą. Tada teisėjas ir

spųstų, arba jo teikimu ta byla būtų nagrinėjama Konstituciniame Teisme. Jis įsteigtas 1956 metais, bet priima nutartis ir dėl ankstesnio laikotarpio įstatymų bei sprendimų. Galima, paaiškino teisėjai, dėl Lietuvai priklausiusio pastato arba depozito atgavimo kreiptis ir į Tarpautinį Hagos teismą.

**Italijos Deputatų rūmų pirmininkas Lučianas Violante (Luciano Violante)** susitikime su šioje šalyje viešiniu Seimo Pirmininku Vytautu Landsbergiu pabrėžė tikįs, kad **TARP ITALIJOS IR LIETUVOS PARLAMENTŲ BUS UŽMEGZTI PASTOVŪS IR STABILŪS SANTYKIAI.** Seimo Pirmininko nuomone, tam galėtų pasitarnauti ir Lietuvos ir Lenkijos tarpparlamentinė Asamblėja. Parengiamąjį darbą galėtų atlikti komitetų pirmininkai, užmezgę tarpusavio kontaktus.

V.Landsbergis pakvietė Italijos parlamento žemesniųjų rūmų pirmininką atvykti į Lietuvą oficialaus vizito. Sutarta, kad tai galėtų įvykti šiais metais rugsėjo pabaigoje. Kartu su L. Violante atvyks Teisės, Europos reikalų bei Konstitucinio komitetų pirmininkai. L. Violante nuomone, svarbiausia pirmojo susitikimo tema galėtų būti kova su nusikalstamumu. Pritardamas tam, V.Landsbergis sakė, kad lapkričio mėnesį Vilniuje įvyks tradicinis Europos Parlamento prezidento susitikimas su asocijuotų ES narių parlamentų pirmininkais. Svarbiausia susitikimo tema Lietuvos siūlymu kaip tik ir bus kova su organizuotu nusikalstamumu. V.Landsbergis pažymėjo, kad Italija, kovodama su mafija, įgijo didžiulį patyrimą, kurį Lietuva norėtų perimti. Jis apgailestavo, kad dėl formalių peripetijų dar neišgaliojo susitarimas tarp Lietuvos generalinės prokuratūros ir specialaus Italijos departamento - antimafinės prokuratūros. L. Violante pažadėjo pasirūpinti, kad Italijos generalinė prokuratūra greičiau sutvarkytų įgaliojimų klausimą. Pokalbio metu V.Landsbergis patvirtino Lietuvos

domėjimasi ir pageidavimą įsijungti į Vidurio Europos Šalių Inicijatyvos organizaciją. Seimo Pirmininkas paprašė, kad Italijos parlamente būtų greičiau ratifikuota Lietuvos ir Italijos sutartis dėl dvigubo apmokestinimo panaikinimo. L. Violante pažadėjo, kad jau gegužės mėnesį tai bus įtraukta į parlamento darbotvarkę ir iki vasaros problemos tikriausiai nebeliks.

1998 m. balandžio 22 d. **Italijos Deputatų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Akilė Oketas (Achille Occhetto)** pokalbyje su Lietuvos parlamentariais patvirtino Italijos poziciją - remti Lietuvos narystę Europos Sąjungoje ir NATO. Jis taip pat pritarė Lietuvos siekiui įsijungti į Vidurio Europos šalių iniciatyvos organizaciją.

Buvo pritarta V. Landsbergio siūlymui dėl nedelsiamo mišrių komisijų sudarymo, kad pasirašytos ekonominio ir kultūrinio bendradarbiavimo sutartys pradėtų veikti. A. Oketas (A. Occhetto) pritarė Seimo Pirmininko siūlymui įsteigti Vilniuje Italijos kultūros institutą. "Plėtojant ryšius tarp mūsų šalių, tokio instituto įsteigimas Vilniuje būtų svarbus strategine prasme", - sakė Italijos Deputatų rūmų komiteto pirmininkas.

"Jonas Paulius II-asis padarė nepaprastai daug gero lietuvių ir lenkų santykiams normalizuoti", pastebėjo Vytautas Landsbergis **Vatikano valstybės sekretoriui ryšiams su užsienio šalimis arkivyskupui Toranui (Tauran)**, pasakodamas jam apie savo susitikimą su Šventuoju Tėvu. Pasak monsinjoro Torano, Popiežius itin teigiamai atsiliepė apie užvakarykštį pokalbį su Lietuvos Seimo Pirmininku.

Vatikano užsienio reikalų ministras, domėdamasis Lietuvos ekonominiiais pasiekimais bei socialine situacija, stebino savo žiniomis apie mūsų šalį. Vytautas Landsbergis pateikė naujausius statistinius duomenis ir patikino, jog Lietuva sieks dar geresnių rodiklių, kad jau

kitų metų pradžioje būtų pakviesta pradėti derybas dėl narystės Europos Sąjungoje. "Mūsų įsitikinimu Jūs priklausote Europai", sakė monsinjoras Toranas. Viena svarbesnių vidaus problemų, pasak Seimo Pirmininko, yra nemažas asocialių šeimų skaičius. Tai, kad nevyriausybinės ir vyriausybinės organizacijos kartu su bažnyčia skiria šiai nelaimi itin daug reikšmės, rodo bendras pastangas išspręsti uždavinį, saugoti nuo mažens žalojamas vaikų sielas.

Monsinjoras Toranas teigiamai vertino Lietuvos valstybės ir bažnyčios santykius, rūpinimąsi bažnytiniais pastatais. Malonu, kad pamaldų ir dvasiškių neignoruoja visuomenės informavimo priemonės. Trys Vatikano sutartys su Lietuva būsiančios pasirašytos, matyt, netrukus. Seimo Pirmininkas pastebėjo, jog Lietuvai reikia žymiai daugiau sielovados darbininkų; be trijų Kaune, Vilniuje ir Telšiuose veikiančių atsikuria ir Vilkaviškio seminarija, todėl visai palaikytina šv. Kazimiero kolegija Romoje, parengianti joms dėstytojų. Vytautas Landsbergis atkreipė sekretoriaus dėmesį, jog itin trūksta lietuvių dvasininkų plačioje erdvėje nuo Karaliaučiaus iki Sibiro, kur tebegyvena daug buvusių tremtinių. Ta proga Vytautas Landsbergis ir monsinjoras Toranas išsamiai pasikeitė informacija ir mintimis apie lietuvių ir katalikų padėtį Kaliningrado srityje.

Seimo Pirmininkas pastebėjo, jog ekonominių ryšių plėtojimui trukdo dvigubo apmokestinimo praktika, nepaisanti didžiausio palankumo sutarties. Galima tik pasidžiaugti, jog nepaisant šios aplinkybės, prekyba su Rusija plečiasi. Tačiau Lietuva nepritaria Rusijos spaudimui kaimyninei Latvijai. Monsinjoras Toranas atidžiai perskaitė ir teigiamai vertino Lietuvos Seimo pareiškimą dėl situacijos Latvijoje ir pabrėžė, jog Baltijos valstybių vienybė yra būtina.

## **Italijos Prezidentas prisiminė parlamentinę veiklą**

Seimo Pirmininkas Vytautas Landsbergis ir jį lydinti parlamentinė delegacija susitikimu su **Italijos Prezidentu Oskaru Luidžiu Skalfaru** baigė oficialią vizitą Italijoje. Keturiasdešimt šešerių metų parlamentinio darbo stažą turintis Italijos Prezidentas susitikimo pradžioje kalbėjo apie Parlamento, kaip valstybinės institucijos svarbą, apibūdindamas jį valstybės demokratijos intensyvumo termometru, nustatančiu šalies atmosferą. Kalbėdamas apie Italiją jis pasakė, kad žmonės supranta Parlamento svarbą, kai šalis jo netenka. Kai jis yra, jį lengva kritikuoti. Parlamento narys, norintis gerai atlikti savo darbą, kiekvieną dieną dirba labai daug, bet apie tai nerašoma. Stebimi tik plenariniai posėdžiai. Atsitinka, kad, būdamas Parlamento nariu, asmuo kritikuoja patį Parlamentą ir kitus narius. Tokia laikysena prieštarauja intelekto švarumui. Parlamentaras – žiburys viešojoje vietoje, kurį visi mato ir aptaria. Ir jei jis nusikalsta – milžiniška žala. Kai kurie linkę tai slėpti, tačiau, pabrėžė L. Skalfaro, Italijos parlamentas eina drąsiai apsisvalymo keliu.

Susitikimo metu buvo kalbama ir apie šalių politinio dialogo reikšmę, prisiminti istoriniai Lietuvos ir Italijos ryšiai.

Kalbėdamas apie šiuolaikinę Europą, L. Skalfaro palygino ją su choru, kuriame pernelyg daug ambicijų, nors visi balsai turėtų susitelkti bendram reikalui. Geografija kartais stipresnė už politiką. Tikrasis susivienijimas įvyks, kai geografinė Europa sutaps su politine. (*Apie O.L. Scalfaro vizitą Seime - "SK" 96/17*).

**1998 m. balandžio 23 d.** Seimo Pirmininkas iš Romos išvyko į Zalcburgą. Ten balandžio 24-25 dienomis jis dalyvavo 18-ojoje Europos Demokratų sąjungai priklausančių partijų pirmininkų konferencijoje.

*Loreta ZAKAREVIČIENĖ*

# Spaudos Konferencijos

1998 balandžio 16

Seimo narių **Ignaco UŽDAVINIO** ir **Petro GRAŽULIO** spaudos konferencija „Dėl laikino narystės Krikščionių demokratų frakcijoje sustabdymo“.

I.Uždavinys pareiškė, kad jis bei Petras Gražulis laikinai sustabdė savo narystę frakcijoje. Tai padarė protestuodami prieš švietimo ir mokslo ministro nušalinimą bei partijos ir frakcijos vidaus problemų ignoravimą. „Pakeitus Z.Zinkevičių, norima pakeisti visą švietimo sistemos esmę“, - sakė parlamentarai, apgailestaudamas, jog partijos vadovybėje neatsirado žmogaus, kuris tam ryžtingai pasipriešintų. Pasak jo, krikdemų frakcijoje ir partijoje yra ryškus skilimas, partijos viduje atsiranda demokratijos problemų, neiškiai formuojama kadru politiką. Dėl to, pasak narystę frakcijoje sustabdžiusių parlamentarų, smunka krikščionių demokratų autoritetas, prastėja partijos įvaizdis. „Visą atsakomybę dėl Z.Zinkevičiaus turi prisiimti dabartinė LKDP valdyba. Nenoriu prisidėti prie šių nešvarių darbų“, - sakė P.Gražulis.

Liberalių reformų frakcijos spaudos konferencija „Azartiniai lošimai: valstybinio biudžeto pajamų šaltinis ar moralinio nuosmukio grėsmė?“. Dalyvavo Liberalių reformų frakcijos seniūno pavaduotojas **Kęstutis TRAPIKAS** ir Europos azartinių lošimų organizacijos (vienijančios 800 lošimų namų) prezidentas **Jens Halle**.

Kęstutis Trapikas teigė, kad ruošiamas azartinių lošimų įstatymas yra nekokybiškas ir gerokai atsilieka nuo naujausių šių veiklos sritį reglamentuojančių Europos valstybių

įstatymų. Pasak jo, Lietuvos liberalų sąjunga viešai pasisako už azartinių lošimų legalizavimą, tačiau pažymi, kad reikia griežtai reglamentuoti šią veiklą ir aplinkybes, susijusias su azartinių lošimų organizavimu ir eksploatavimu, lošimo aparatų ir įrangos gamyba bei platinimu. Liberalai įsitikinę, kad Lietuvoje turėtų būti leidžiama eksploatuoti tik naujus lošimo automatų, o licenzijas organizuoti azartinius žaidimus ir leidimus atidaryti lošimo namus turi išduoti ne Vidaus reikalų, bet Finansų ministerija. Pasak Seimo nario, įstatymu taip pat turėtų būti ribojamas lošimo salonų skaičius, o jų Lietuvoje neturėtų būti daugiau dešimties. Jo manymu, taip valstybė užtikrintų salonų pelną bei pajamas į valstybės biudžetą.

Europos azartinių lošimų organizacijos prezidentas Jens Halle sakė manęs, jog Lietuva, priimdama azartinius lošimus reglamentuojantį įstatymą, galėtų išvengti klaidų, kurias padarė Latvija, Rusija bei Estija, ir tapti pažangiausia valstybe šiame regione. Gerai sutvarkyti lošimo namai, J.Halle teigimu, kuria naujas darbo vietas bei didina valstybės pajamas iš mokesčių, tuo tarpu šį verslą draudžiant, klesti pogrindiniai kazino.

Seimo narys **Algirdas PATACKAS** spaudos konferencijoje „Dėl įvykių Latvijoje“ apgailestavo, jog Seimo priimtas pareiškimas „Dėl paramos Latvijos Respublikai“ neatspindėjo Latvijos problemos esmės, o Lietuva neprisiėmė jokios atsakomybės ir nenumatė pagalbos veiksmų. „Mūsų valdžios pozicija yra vangė, o Seimo priimtas dokumentas yra blausus ir nepakankamas. Pirmąjį žingsnį būtų galima laikyti žengtu, tačiau jis neturėtų būti paskutinis“, - pažymėjo parlamentarai.

Seimo narys stebėjosi, jog spaudimas Latvijai iš Vakarų yra netgi didesnis nei iš Rusijos, bei spėjo, jog tai susiję su didžiųjų valstybių susi-

tarimais. A.Patackas baiminosi, jog, Latvijai pasidavus spaudimui ir liberalizavus savo pilietybės įstatymą, šiame regione gali susikurti „Belfasto situacija“. „Tai, ką dėl pilietybės sau gali leisti Lietuva, negali Latvija ir Estija“, - sakė jis. Lietuva, pasak Seimo nario, galėtų realiai padėti Latvijai, atsisakydama praleisti padidėjusį Rusijos naftos tranzito srautą per Klaipėdos naftos terminalą.

**Vokietijos Federacinės Respublikos Tiūringijos žemės Landtago delegacijos** spaudos konferencija.

Parlamentinės ryšių grupės su Vokietijos federacine respublika pirmininkas Antanas Račas priminė, kad jau nuo 1990 metų yra užmegzti ryšiai su Tiūringija ir pirmoji Seimo narių kelionė po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo buvo būtent į šią Vokietijos žemę.

Delegacijos pirmininkas Frank-Michael Pietzsch prisiminė, kad lygiai prieš metus buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp Seimo ir Landtago.

Lietuvos draugų grupės referentas Jörg Kallenbach, prisimindamas, kad santykiai su Erfurtu plėtojami jau dvidešimt metų, pažymėjo, jog numatomas ir tolesnis ekonominis bendradarbiavimas - paminėjo tris numatytus projektus, tai - pastatyti valymo įrenginius, energetikos techninių įrenginių statyba bei specialistų apsikeitimas, kad būtų gerinami santykiai tarp įmonių.

1998 balandžio 20

Seimo opozicinės LDDP frakcijos seniūno **Česlovo JURŠENO** ir Ekonomikos komiteto narės **Sigitos BURBIENĖS** spaudos konferencija „Apie pinigus ir kitas aktualijas“.

Seimo opozicinės LDDP frakcijos seniūno nuomone, vidaus reikalų ministras Vidmantas Žiemelis turėtų nedelsdamas atsistatydinti. Pasak parlamentarų, nėra nuolatinio, sistemingo, rimto darbo įveikiant nusikalstamumą. Opozicinės

LDDP frakcijos seniūno nuomone, už tai pirmiausia yra atsakinga Vidaus reikalų ministerijos vadovybė ir asmeniškai ministras Vidmantas Žiemelis.

Č.Juršėnas pažymėjo, kad nusikalstamumas, nepaisant grėsmingų pareiškimų, žiaurių akcijų ir visokių kitokių veiksmų, nėra suvaldomas. Sprogdinimas Šiauliuose rodo, kad sužūlėję nusikaltėliai peržengė tam tikrą ribą. Teisėsauga, policija, prokuratūra ir saugumas turi, Č.Juršėno teigimu, išaiškinti tikrąsias priežastis, taip pat galimą versiją dėl užsienio specialiųjų tarnybų veikimo galimybių.

Seimo LDDP frakcijos narė **Sigita Burbienė**, kalbėdama apie praėjusių metų Lietuvos biudžetą, sakė, kad jo rodikliai nepateisina šalies pretenzijų vadintis tranzito valstybe.

Komentuodama biudžeto pajamas, S. Burbienė pastebėjo, jog pernai du kartus viršytas tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčių surinkimo planas. Pasak Seimo narės,

tai reiškia muitų didėjimą, o tai nėra palanku valstybei, siekiančiai tapti "tranzitine".

Parlamentarė kritikavo Vyriausybės sprendimą padidinti naftos produktų, tabako ir alkoholio akcizus, teigdama, kad sprendimas viršijo vyriausybės kompetencijos ribas.

### 1998 balandžio 21

Seimo narys Nacionaldemokratinio judėjimo "Už nepriklausomą Lietuvą" vadovas **Rimantas Smetona** teigė, jog ketina kurti politinę partiją. Šis klausimas bus svarstomas įvyksiančiame išplėtiniame tarybos posėdyje. Pasak jo, posėdyje taip pat bus svarstoma, kaip stiprinti jau veikiančią visuomeninę organizaciją, galimos politinės iniciatyvos dėl išankstinių Seimo rinkimų arba referendumų įvairiais klausimais skelbimo.

Spaudos konferencijoje R. Smetona kritikavo Vyriausybės veiklą, o ypač padėtį teisėsaugos sistemoje. Pasak Seimo nario, "jau nepatogu kal-

bėti apie būtiną ministro Vidmanto Žiemelio atstatydinimą". Ministru, anot jo, reikia paskirti žmogų, turintį valios ir ryžto pradėti esminius pakeitimus teisėtvarkoje. "Manau, kad tai turėtų būti žmogus, neįsipareigojęs konservatorių partijai, nes tai nepadaeda vadovui būti objektyviu ir reikliu". Pati teisėtvarkos sistema, R.Smetonos įsitikinimu, kartais dirba užsakovams iš šalies - grupuotėms bei savanaudiškų interesų grupėms.

Buvusio vidaus reikalų viceministro Juozo Gaudučio paskyrimą STT vadovu R. Smetona pavadino dovana "už lojalumą partijai". Seimo narys labai kritiškai atsiliepė ir apie vyriausybės sprendimą padidinti naftos produktų, alkoholio ir tabako akcizus, teigdama, kad jis ydingas ir jokios naudos neatneš. Be to, jo nuomone, tokius nutarimus gali priimti tik Seimas. R. Smetona sakė manąs, kad alkoholio akcizo padidinimas yra "dovana spirito kontrabandininkams ir alkoholinių produktų importuotojams".

**Gabrielė JANSIENĖ**

## PS Seimo Priimamajame

Balandžio 29 d. piliečius priims Paspriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininkas **A.N.Stasiškis**.

1998 m. balandžio 15-21 dienomis Priimamajame gauta 214 laiškų. Iš Vilniaus - 105, Kauno - 17, kitų miestų - 26, rajonų - 44, užsienio valstybių - 22.

Daugiausia laiškų gauta teisės ir teisėtvarkos klausimais - 50, ryšių su užsienio valstybėmis - 28, įvairiais ekonomikos klausimais - 23, socialinės apsaugos - 22 (iš jų 9 - dėl pensijų ir pašalpų), žemės ūkio - 20 (iš jų 11 dėl žemės grąžinimo).

Balandžio 22 d. piliečius priėmė Ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijos pirmininkas **S.Slavickas**, balandžio 24 d. - Seimo Pirmininko pavaduotojas **A.Vidžiūnas**.

### Teisė ir teisėtvarka

Valstybinės paminklosaugos komisijos pirmininkės G.Drėmaitės raštas dėl Apskritis valdymo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto;

Konstitucinio Teismo kanclerio V.Rinkevičiaus informacija apie balandžio 22-24 dienomis rengiamą konferenciją "Konstitucinė justicija - dabartis ir ateitis";

Pasirengimo deryboms dėl narystės Europos Sąjungoje delegacijos vadovo, Vyriausybės Europos integracijos komisijos sekretoriaus G.Šerkšnio raštas dėl politinio lygmens specialisto derybininko dalyvavimo teisės peržiūros proceso posėdžiuose;

Generalinės prokuratūros Specialiųjų tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro K.Kovarsko raštas dėl genocido bylų kėlimo.

### Ekonomika, pramonė

Lietuva Statoil, Neste Lietuva, Shell Lietuva, Lukoil Baltija generalinių direktorių raštas dėl naftos produktų didmeninių ir mažmeninių kainų;

Savivaldybių administratorių pasitarimo pastabos dėl Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo;

UAB leidyklos "Margi raštai" direktoriaus Č.Laduko, UAB "Echo Litvy" generalinio direktoriaus V.Jemeljanovo, UAB "Kurjer Wileński" vyr. redaktoriaus Č.Malev-

skio raštas dėl skolos AB "Spauda" už laikraščių "Echo Litvy" ir "Kurier Wilenski" spausdinimą ir patalpų nuomą;

AB "Lietuvos energija" generalinio direktoriaus A. Bačiausko, Teisės biuro direktoriaus V. Vadapalo raštas dėl Telekomunikacijų įstatymo.

### **Žemės ūkis**

Žemės ūkio kooperatyvo "Suvalkijos cukriniai runkeliai" valdybos pirmininko R. Krunkaičio raštas dėl cukrinių runkelių kvotų.

### **Aplinkos apsauga**

Aplinkos apsaugos ministerijos parengtas Medžioklės nuostatų projektas.

### **Socialinė apsauga**

Darbininkų sąjungos Koordinacinės tarybos 1998 m. balandžio 4 d. nutarimas "Dėl žuvusiųjų darbe 1998 m. balandžio 28 d. minėjimo";

Ignalinos rajono savivaldybės tarybos raštas dėl naujų darbo vietų kūrimo skatinimo.

### **Sveikatos apsauga**

Kauno vaikų-invalidų globos draugijos pirmininko A. Raginio, motinų, turinčių vaikų su negalia (35 parašai) prašymai pakeisti Sveikatos apsaugos ministro 1998 03 12 iša-

kymą Nr. 132 dėl "Kalbos korekcijos paslaugų teikimo tvarkos".

### **Švietimas, mokslas, kultūra**

Nacionalinio radijo ir televizijos generalinio direktoriaus A. Ilginio raštas dėl konvencijos "Televizija be sienų";

Plungės rajono Rietavo gyventojų (55 parašai) prašymas inicijuoti įstatymą, reglamentuojantį prostitucijos ir pornografijos reklamą;

Vilniaus pilių mokslinės tarybos pirmininko, istorijos dr. R. Batūros ir Vilniaus pilių rezervato projekto autoriaus, architektūros dr. N. Kitkausko prašymas sustabdyti Barbaros Radvilaitės g. pastatų Nr. 4 ir 6 nuomavimo konkursą;

Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos pastabos dėl Visuomenės informavimo įstatymo pataisų.

### **Visuomeninės organizacijos**

Lietuvių nacionalsocialinės vienybės sąjungos vardu V.M. Murzos, Švenčionių rajono (Sąjūdžio tarybos, Tautininkų sąjungos valdybos, TS(LK) tarybos, Krikščionių demokratų tarybos, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos skyriaus valdybos, Vilnijos draugijos skyriaus) atstovų susirinkimo pareiškimai dėl

būtinios ir neatidėliotinos pagalbos latvių tautai;

Žmogaus teisių gynimo asociacijos komiteto pirmininko A. Dumčiaus pastabos dėl Visuomeninių organizacijų įstatymo 10 straipsnio papildymo.

### **Santykiai su užsienio valstybėmis**

Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento direktoriaus R. Motuzo ataskaita apie Tarptautinės konferencijos dėl Europos regioninių arba mažumų kalbų chartijos įgyvendinimo darbą Strasbūre 1998 m. kovo 26-27 dienomis.

### **Kiti klausimai**

Kauno miesto savivaldybės Švietimo ir ugdymo skyriaus vedėjos A.S. Šležienės pastabos dėl Religinų bendruomenių ir bendrijų įstatymo;

Savaitraščio "Obzor" skaitytojų protestas prieš vietinių telefono pokalbių apmokestinimą (4688 parašai);

Buvusių mažamečių kalinių Lietuvos sąjungos tarybos posėdžio kreipimasis dėl nacizmo aukų padėties ir Tarptautinės koncentracijos stovyklų kalinių išlaisvinimo dienos minėjimo.

*Parengė Priimamojo konsultantė  
Asta JANKAUSKIENĖ*

## **INFORMACIJOS ANALIZĖS SKYRIUS**

### **NAUJAUSI SKYRIAUS DARBAI:**

- \* Apie Kaliningrado srities valdžios įtaką Rusijos ir Lietuvos sienos sutarties ratifikavimui
- \* Telekomas Estijoje ir Latvijoje
- \* Lietuvos atmintinų datų, politikų gimtadienių, svarbesnių 1998 m. įvykių kalendorius
- \* Mirties bausmė Lietuvoje: statistika, teisės aktai, problematika
- \* Partinė sistema ir dešinėsios politinės partijos Lietuvoje
- \* Seimo narių veikla įstatymų leidybos, Vyriausybės kontrolės ir kitose srityse

### **SKYRIAUS DARBAI APIE EUROPOS SĄJUNGĄ:**

- \* Europos Sąjunga: ES institucijų sąranga; Europos Bendrijos/ES kompetencija; Maastrichto sutartis; 1996 m. tarpvyriausybė konferencija; ES santykiai su asocijuotomis valstybėmis; pasirošimas narystei (1996 10 24)
- \* Europos Parlamentas (1996 12 05)
- \* Vakarų Europos Sąjunga (1996 10 09)
- \* Europos Parlamento ryšiai su Vidurio ir Rytų Europos valstybėmis (1996 01 11)

\* Šengeno sutartis. Europolas (1995 12 05)

\* Bendrosios pastabos dėl ES vidaus reformų, ruošiantis plėtrai į Rytus

\* ES Žalioji ir Baltoji knygos (1997 09 25)

\* Baltijos šalių narystės Europos Sąjungoje perspektyvos: ES institucijų ir kai kurių šalių pareigūnų nuomonės (1997 09 17)

\* Pasaulio politikų pasisakymai apie Baltijos šalių integravimąsi į NATO ir ES (1997 03 27)

\* Europos Sąjungos komisaras Hansas van den Broekas (1997 03 27)

\* Norvegija ir Europos Sąjunga (1995 06 08)

\* Kai kurie Airijos integravimo si į Europos Sąjungą aspektai (1995 07 19)

\* Europos Sąjungos audiovizualinė politika (1997 09 30)

\* Europos Sąjungos turizmo politika (1997 06 15)

\* Parlamentarų turto ir interesų deklaravimo taisyklės ES valstybėse (1997 03 13)

*Visus šiuos darbus surasite Seimo skaitykloje (I rūmai, 217 kab., miesto tel. 61 97 97, vid. tel. 2396).*

## Naujos knygos Seimo skaitykloje

1. Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja: 1998 m. sausis. - V., 1998. - 46 p.
2. Gukinas D. Microsoft Word 97 for Windows žaliems. - K., 1997. - 424 p.
3. Guobys V. Kompiuterinių programų teisinė apsauga. - V., 1997. - 55 p.
4. Jaunimo organizacijos Lietuvoje' 1997: Kas yra Kas?. - V., 1998. - 203 p.
5. Lietuvos politinės sistemos studijų šaltiniai: Mokomoji priemonė/ Vilniaus Universitetas. - V., 1997. - 206 p.
6. Ostaševičius V. Europinės Studijų Programos. - K., 1997. - 95 p.
7. Ozolas R. Išsivadavimas: 1971-1984 metų asmeninio gyvenimo štrichai. - V., 1998. - 610 p.

8. Pruskus V. Kaip pradėti smulkų verslą/ Lietuvos Krikščioniškoji ūkininkų sąjunga. - V., 1996. - 77 p.
9. Democracy: Its Principles and Achievement/ Inter- Parliamentary Union. - Geneva, 1998. - 103 p.
10. Derbyshire J.D., Derbyshire I. Political systems of the world. - Oxford, 1996. - 684 p.
11. Moussis N. Handbook of European Union: Institution and policies/ European Study Service. - [Brussels], 1996. - 360 p.
12. Political Parties and the European Union/ Ed. by John Gaffney. - London; New York, 1996. - 340 p.
13. Shaf J. Law of the European Union. - London; Basingstoke, 1996. - 399 p.
14. Twentieth Century Political Theory: A Reader/ Ed. by Stephen Bronner. - New York, 1997. - 415 p.

# Informacijos Technologijos

## SEIMO POSĖDŽIŲ TRANSLIACIJOS (GARSO) ĮRAŠYMAS, KOMPIUTERIZUOTAS STENOGRAFAVIMAS IR INFORMACIJOS PAIEŠKA

### Žvilgsnis į praeitį

Iki 1997 metų vasaros Seimo posėdžiai buvo įrašinėjami į keturis magnetofonus: du juostinius archyviniam saugojimui ir du kasetinius 20 min. trukmės intervalais stenografavimui ir redagavimui. Iš garso operatorinės kasetės kurjeriniu būdu buvo perduodamos stenografuotojoms tekstinio atitiktens ruošimui, magnetinės juostos sesijos pabaigoje - saugojimui į archyvą. Toks darbo organizavimo būdas nesuteikė galimybės operatyviai gauti garso įrašų, stenogramų, nebuvo vienalaikio priėjimo prie garso įrašų ir tekstinės informacijos, sudėtinga (neautomatizuota) reikalingos informacijos paieška.

1996 metų viduryje Kauno technologijos universitete kalbos signa-

lų tyrimo laboratorija, laimėjusi Ryšių ir informatikos ministerijos skelbtą konkursą kartu su Seimo Informacijos technologijų skyriaus darbuotojais kūrė Seimo posėdžių kompiuterizuoto stenografavimo ir stenografuotos medžiagos archyvavimo sistemą.

### Dabartinė situacija

Nuo 1997 metų gegužės mėnesio pradėtos eksploatuoti programinės priemonės, kurios iš esmės pakeitė garso įrašymo, stenografavimo ir informacijos saugojimo technologijas:

\* Seimo posėdžių translacija įrašinėjama į kompiuterines laikmenas. Kuriamos trumpos 10 minučių trukmės (trukmę galima laisvai pasirinkti) garsinės bylos, skirtos stenografavimui ir redagavimui bei ištisinė

posėdžio byla archyviniam saugojimui. Suformuotos trumpos garsinės bylos ir jas lydinčios laiko žymės iš karto automatiškai kopijuojami į bylų serverį, kur jos tampa prieinamos ne tik stenografuotojoms, redaktorėms, bet ir visiems kompiuterių vartotojams, įsijungusiems į Seimo kompiuterinį tinklą.

\* Sukurtos programinės priemonės stenografavimo ir redagavimo darbo vietoms. Dirbantieji šiose vietose gauna pranešimą apie sukurtą trumpą posėdžio bylą, programa registruoja garsinių bylų apdorojimo eiliškumą, užtikrina signalo išvedimą, valdo garso išvedimo procesą: automatinės pauzės, nurodyto fragmento pakartojimas, išvedimo greičio keitimas, išvedimo sustabdymas, pratęsimas nuo sustabdytos vietos, perėjimas į reikiamą garsinės bylos

vieta. Stenografuojama MS Word tekstiniu redaktoriumi. Tiesiogiai iš jo stenografuotoja gali valdyti garso išvedimą. Pabaigus tekstą ruošti, stenograma automatiškai persiunčiama į bylą serverį. Iš ten, kaip ir garso bylos, prieinama visiems tinklo vartotojams.

\* Per kelias savaites garsinės bylos ir stenogramos indeksuojamos (tekstas susiejamas su garsu) ir perkeliama į kompaktinius diskus. Programinės informacijos paieškos priemonės sudaro galimybę skaitant stenogramą greitai surasti atitinkamą posėdžio įrašo vietą ir jį paklausti. Klausant įrašą, stenogramos tekstas vienu metu pateikiamas kompiuterio ekrane.

\* Sukurtos kompaktinio diskelio paieškos programinės priemonės sudaro galimybę surasti dominančio darbotvarkės klausimo svarsty-mo medžiagą (tekstą ir garsą) pagal pranešėjo pavardę, svarsty-tą darbotvarkės klausimą, laiką.

\* Programinės priemonės senų magnetinių įrašų perrašymui į kompiuterines laikmenas bei jų indeksavimui.

### Naudojamos sistemos privalumai

\* Pradėjus naudoti šią sistemą, palengvėjo garso operatorių, stenografuotojų ir redaktorių darbas.

\* Greičiau paruošiamos stenogramos. Prie stenogramų ir garso įrašų operatyviai gali prieiti visi, dirbantys Seimo kompiuteriniame tinkle (įrašų perklausymui kompiuteryje reikalinga garso plokštė, kuriomis aprūpintos ne visos darbo vietos, tačiau kiekviename komitete, komisijoje ar frakcijoje yra bent vienas kompiuteris, turintis tokią galimybę).

\* Patogesnė tapo paruoštos informacijos paieška.

\* Patikimesnis ir paprastesnis saugojimas archyve - garso įrašai kartu su stenogramomis archyviniam saugojimui atiduodami kompaktiniuose diskuose (įrašo kokybė laikui bėgant nekinta) su iš anksto paruoštu disko aprašu.

### Ateities vizijos

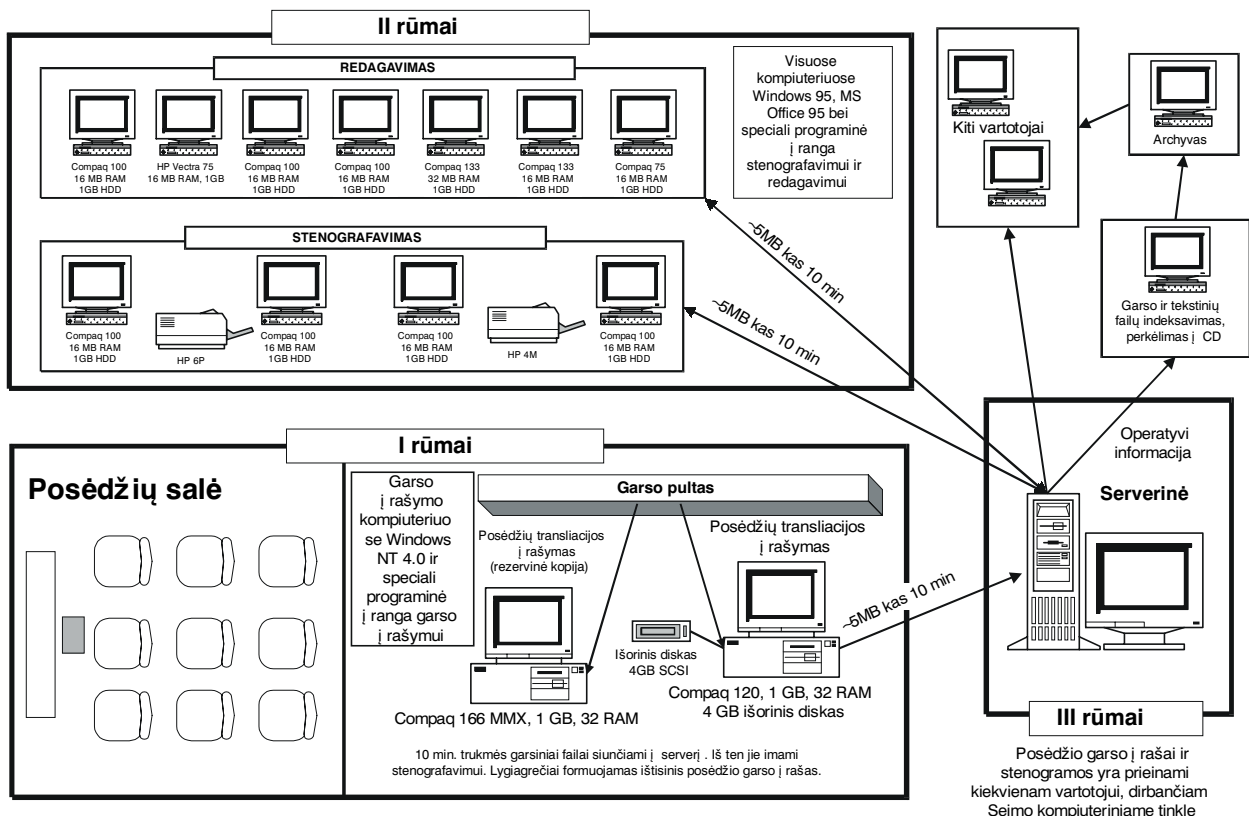
Garso įrašymui naudojama vienkanelė garso plokštė, t.y. galima įrašinėti garso signalą tik iš vieno šaltinio vienu metu. Dabar įrašinėjama

tik Seimo posėdžių transliacija. Šiuo metu norint į kompiuterines laikmenas įrašyti tuo pat metu vykstančias spaudos konferencijas, ar kitus renginius, reikėtų kiekvieno renginio įrašymui skirti bent po vieną kompiuterį. Atsižvelgiant į tai, kad kompiuteriais aprūpintos ne visos darbo vietos, šis sprendimas būtų neracionalus. Todėl artimiausiu metu planuojama pirkti daugiakanalė garso įrašymo plokštė, turinti galimybę į vieną kompiuterį garsą įrašyti iš keleto garso šaltinių (kelių posėdžių salių) vienu metu.

Garso įrašai ir elektroninis stenogramos variantas kompaktiniuose diskuose yra saugomi nuo 1997 metų rugsėjo mėnesio. Visi senesni įrašai yra magnetinėse juostose. Žinant, kiek papildomai darbo ir lėšų reikalauja įrašų magnetinėse juostose išsaugojimas (juostų perrašymas, pervyniojimas), planuojama įrašus iš jų perkelti į kompaktinius diskus, kurių garantija siekia net iki 100 metų, o jų priežiūra nereikalauja papildomų investicijų ir darbo sąnaudų.

*Informacijos technologijų skyriaus  
Kompiuterinių sistemų programuotoja  
Birutė LEONAVIČIENĖ*

### Garsinės informacijos srutai



# Dailininkės Gražinos Didelytės darbų paroda “Tarp Kalevalos ir Lietuvos”

1998 m. balandžio 15 d. Seimo rūmuose atidaryta dailininkės Gražinos Didelytės paroda “Tarp Kalevalos ir Lietuvos”. Parodos atidaryme dalyvavo Suomijos Respublikos ambasadorius J.E. p. Rauno Viemero, Lietuvos ir Suomijos draugijos pirmininkas Stasys Skrodenis ir jo pavaduotojas Tautvydas Čaplikas, Seimo nariai.

Po parodos atidarymo Seimo parlamentinės ryšių su Šiaurės Europos šalimis (Danijos Karalyste, Islandijos Respublika, Norvegijos Karalyste, Suomijos Respublika, Švedijos Karalyste) grupės nariai ir Suomijos Respublikos ambasadorius J.E. p. R. Viemero aptarė Suomijos ir Lietuvos bendradarbiavimo perspektyvas.

Parodoje eksponuojami darbai iš dviejų skirtingu laiku sukurtų dailininkės kūrinių ciklų.

Pirmąjį, kuris skirtas žinomam suomių epui “Kalevalai”, dailininkė sukūrė 1991 metų pabaigoje, kuomet artėjo ir buvo ruošiamasi pažymėti Suomijos Nepriklausybės 75 metų jubiliejų. Svarbus akstinas šiems kūriniams atsirasti buvo ir pačios dailininkės 1989-ųjų metų kelionė į Suomiją.

Visą ciklą sudaro 50 spalvotų, autorine technika atliktų 27x31 cm dydžio darbų. Žiūrint šiuos kūrinius, rei-



*Seimo Pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas, Seimo narys Petras Šakalinis ir dailininkė Gražina Didelytė parodos atidaryme*

kia žinoti “Kalevalą”, nes dailininkė siekė kiekvienai epo giesmei rasti bendrą mintį, pabrėžti svarbiausią veiksmą ar įvykį.

Kitas Didelytės ciklas - skirtas suomių rašytojai, literatūros klasiškai Mailai Talvio, kuri 1894 ir 1895 metų vasaromis su savo vyru kalbininku prof. Josepiu Mikkola gyveno Lietuvoje. Visą ciklą sudaro 11, 30x42 cm dydžio, taip pat autorine technika atliktų kūrinių. Jį paskatino sukurti ypatinga Mailos Talvio meilė Lietuvai, jos žmonėms, kalbai bei papročiams, o taip pat ir didelė pagarba Vincui Kudirkai, kuriam rašytoja paskyrė net

vieną savo literatūrinį veikalą - “Idėjos auka”.

Dailininkė apie M. Talvio ir jai skirtą kūrinių ciklą yra pasakiusi: “Savo vizijose matau ją, Suomijos dukrą, šaltomis šiaurės spalvomis apgaubtą lengvą ir grakščią, šokančią, liūdną ir svajingą...” Šis darbų ciklas sukurtas 1994 metų pavasaryje Druskininkuose ir netrukus buvo parodytas visuomenei šio miesto M.K. Čiurlionio muziejaus meno galerijoje. Vėliau dar pabuvojo Alytuje, Plokščiukuose, o praėjusiais metais Vilniaus Medalių galerijoje pavadinimu: “Suomė prie Nemuno”.

## **TURINYS**

Plenariniai posėdžiai **p.330**

1998 04 07 vyriausybės pusvalandžio stenograma **p.334**

Tarpparlamentiniai ryšiai **p.338**

Europos Sąjungos plėtimo pasekmės Šiaurės šalims **p.340**

Valdyba **p.341**

Seimo disponuojamų automobilių naudojimo taisyklės **p.341**

Komisijos **p.342**

Frakcijos **p.344**

Komitetai **p.344**

Seimo Pirmininkas **p.347**

Spaudos konferencijos **p.351**

Seimo priimamajame **p.352**

Informacijos analizės skyrius **p.353**

Naujos knygos Seimo skaitykloje **p.354**

Informacijos technologijos **p.354**

## **Seimo Kronika Nr. 12 (79)**

1998 m. balandžio 27 d.

### **LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO SPAUDOS TARNYBA**

Gedimino pr. 53, 2002 Vilnius

<http://rc.lrs.lt>

Vadovas **A.Vaišnys**, tel.: 628423;

vyresn. konsultantė L.Šandarienė;

dizainerė St.Autukienė, tel.: 226439;

Nuotraukos G.Mačiulio;

vyresn. konsultantė J.Anskaitienė,

tel.: 618673;

konsultantai:

G.Jansienė, tel.: 616816;

V.Nacickaitė, tel.: 225008;

V.Sinkevičius, tel.: 628551;

redaktorė-vertėja A.Matulytė,

tel.: 616816;

sekretorė E.Šimkevičiūtė, tel.: 628551

Spausdino “Biznio mašinų kompanijos” spaustuvė.

4,5 leid. apsk. I. Tiražas 500 egz.